Considerações sôbre eleições Constituição e... eleições

As eleições diretas tão temidas desfizeram completamente muitas ilusões e pretensões. Demonstraram as urnas a vontade popular, suas aspirações legítimas: paz política, liberdade de ação e trabalho honesto.

Novas surprêsas prenderão a atenção de muitos brasileiros a partir desta semana provindas da Capital da República. Foi reaberto o Congresso Nacional já mutilado com os dias contados. Importantes matérias estão na pauta a serem estudadas, emendadas e promulgadas. Entre as prioritárias, sem dúvida figura a Nova Constituição, ou Carta Magna. Antes do recesso parlamentar decretado pelo Presidente da República foi divulgada redação do anteprojeto da mesma para estudo, apreciação de tôdas as classes, mormente das liberais. Milhares de cidadãos opinaram através de todos os veículos de divulgação a respeito da matéria. Pela atmosfera, então reinante, deduzia-se e decidia-se pela reforma e adaptação da Carta às atuais dimensões. Restaria, apenas a elaboração de texto final. Levantou-se, porém a questão a quem caberia a aprovação definitiva. Ventilou-se a possibilidade da outorgação da Lei Magna por um nôvo Ato Institucional, mencionada por esta fôlha, o que seria um cerceamento total dos parlamentares. Estes ou os próximos poderiam ser transformados, em última análise, numa Assembléia Constituinte para constituição do regime democrático, ou seja, somente os legítimos representantes do povo estariam autorizados para votarem a matéria. Outra medida seria anticonstitucional.

O auge da questão reside no dispositivo que regulamentaria as eleições do futuro Presidente da República. A propensão de alguns é pela institucionalização de eleições indiretas. A maioria dos parlamentares e outros cidadãos mostram-se inflexíveis por esta medida. Eleições diretas em 1970 para Presidência da República seria a medida mais acertada para que seja assegurado o regime constitucional e tradicional brasileiro: democrático.

J. N.

TÓPICOS DA SEMANA

DO EXTERIOR

★ **Milhões de pessoas chinesas** estão afluindo aos rios, lagos e praias para nadar, imitando Mao-Tse-Tung, o chefe do Partido Comunista Chinês. Muitos nadadores, no entanto, usam sua destresa para outros fins, a saber: a fuga, nadando através dos canais que separam a China do Macau português, quarenta milhas a oeste de Hong-Kong. Dos 1.348 fugitivos durante o corrente ano, 592 enfrentaram os perigos da travessia.

★ **"LIFE", Revista norteamericana** em sua edição da semana que passou, exigiu que fôsse revisto o processo a respeito da morte do presidente Jonh F. Kennedy. O editorialista, baseando-se em recentes investigações particulares, conclui, não pode ser um só o assasino do presidente.

★ **Um avião B-52**, dotado de oito motores a jato, pertencente ao Comando Estratégico norte-americano, caiu perto de Hayhard, no Estado de Wisconsin, perecendo seus nove tripulantes.

DO PAIS

★ **As eleições para o Senado, Câmaras e Assembléias** que se realizaram em todo o país no dia 15 p.p. o Partido situacionista levou vantagem elegendo 17 senadores das 23 vagas existentes. Os Estados onde o MDB garantiu a vitória, são: Acre, Amazonas, Ceará, Goiás, Guanabara e Bahia, sendo dois os senadores a ocuparem cadeiras no Senado pelo Estado do Ceará, pelo MDB.

★ **Em vigor o nôvo código de Trânsito.** Entre outras disposições severas figuram as multas aos infratores que dirigem veículos motorizados que variam de 5 a 100% do salário mínimo vigente no país.

★ **Repercutiu desfavoràvelmente** a pretensa entrevista entre os srs. Carlos Lacerda e o sr. Juscelino Kubitschek, em Lisboa, visando a união de fôrças contra o govêrno Castelo Branco. União esta que deveria ser atingida por etapas, aceitando até a colaboração dos comunistas.

DO PARANÁ

★ **O sr. Ney Amintas de Barros Braga,** ex-governador do Estado, acaba de ser eleito Senador da República pela ARENA, recebendo a mais expressiva votação já registrada 566.387 (64,5%) votos, obtendo maioria absoluta, levando uma vantagem de 249.060 votos sôbre seus dois opositores: Nelson Maculan e Afonso de Camargo Neto, ambos do MDB. O prestigio eleitoral pelo nome do ex-governador não pode ser interpretado como pura e simples aprovação do govêrno revolucionário ou da sua política econômica, porém um voto de confiança à capacidade administrativa do sr. Ney Braga.

Definido o pleito no Estado, o sr. Ney Braga viajou para Israel acompanhado do Secretário de Viação e Obras Públicas do Paraná Saul Raiz, a convite daquele país.

★ **O sr. Erondy Silvério,** Presidente da Câmara dos vereadores de Curitiba, assumiu inteiramente a chefia do executivo municipal em vista do término do mandato do sr. Ivo Arzua.

★ **Dia 17 p. p. o governador do Estado,** usando das disposições do Art. 4.º do Ato Institucional N.º 2, nomeou o nôvo Prefeito da Capital paranaense na pessoa do sr. Ivo Arzua. A mensagem do mandatário estadual foi submetida à aprovação da Assembléia Legislativa. O nôvo Prefeito tomará posse nos próximos dias.

Rir é o melhor remédio...

PAI BOM...

— Papai, quer me ajudar a fazer esta lição de latim? — perguntou o garoto.

— Meu filho, não sei latim.

— Ah, pai! — disse o garoto. — Que pais tão bons o senhor teve!

ELAS

— Você não me disse que não viria à festa dos Gonçalves porque não os suporta?

— Disse... mas eu precisava estrear êste vestido...

Brasil não quer o divorcio e pesquisa é parcial

Após o extraordinário movimento de oposição pública levantado no país pela Soc. Bras. de Defesa da Tradição, Familia e Propriedade, através de um manifesto contra o divórcio firmado por mais de 1.000.000 de brasileiros, notam-se em certa imprensa tentativas de diminuir a repulsa nacional a projetos de lei divorcistas.

Exemplo disso é a revista "realidade", que, em seu número de julho, promoveu um inquérito sôbre o divórcio.

No n.º 8 da mencionada revista publicam-se os resultados da averiguação: dos seus 450 mil leitores, menos de 15 mil responderam ao inquérito; dêstes, 79% se disseram a favor do divórcio, segundo a publicação.

Pronunciando-se sôbre tal pesquisa, o Prof. Plinio Corrêa de Oliveira, presidente nacional da TFP, disse que "analisando as coisas a frio, só há razões para supor que os leitores que responderam — um trigésimo do total — não representam os leitores que se calaram. Nosso povo é cético quanto a inquéritos dêsse tipo, aos quais, em geral, respondem principalmente minorias de torcedores. Esta na psicologia do torcedor organizar-se para que o maior número possível de pessoas que pensam como êle influenciem no resultado do inquérito, comprando o órgão que contém a cédula de voto, etc. Assim, é muito fácil acontecer que as estatísticas decorrentes do inquérito reflitam principalmente a intensidade da torcida de um ou de outro lado".

Acresce o Professor que, mesmo que os leitores de "Realidade" representassem a média dos brasileiros — o que não ocorre, quer pelo prêço da revista, quer pela natureza da matéria que ela publica - o inquérito organizado pela "Realidade", além disso, foge muito à realidade afirmando que foi dela a "iniciativa de ouvir pela primeira vez o grande público", pois o seu inquérito foi realizado depois que a TFP promoveu o seu abaixo-assinado contra o divórcio, do qual todo o Brasil tomou conhecimento.

Observou o Prof. Plinio que, sendo católica a imensa maioria do povo brasileiro, e sendo o divórcio categòricamente proibido pela Igreja, "parece de todo inverossimil que corresponda a verdade dos fatos a conclusão a que chegou o inquérito de "Realidade", de que 79% dos brasileiros seriam a favor do divórcio". Causa surprêsa também a revista, ao fazer estatística dos partidários do divórcio, tenha colocado padres católicos antidivorcistas por definição.

Finalizando, disse o lider católico que, "como se diz em filosofia, o inquérito de "Realidade"... "provou demais", ou seja, nada provou".

Antônio Henrique Czaja

Quatro homens viveram nove dias no fundo do oceano dentro do "Sealab 1" (Lab. Marinho), o lab. submarino experimental da Marinha dos EUA. O propósito do projeto era estudar as condições de vida e de trabalho dos homens sob a água por longo período. O "Sealab 1" ficou a 58,5 mts. abaixo do nivel do mar perto das Bermudas. Os 4 homens são mergulhadores experientes da Marinha e um dêles é médico. — A cápsula de 12 mts. de comprimento era dividida em quartos, cozinha, área de serviço e cabine especial de comunicações.

Encerramento das Comemorações Milenares

COMUNICADO 49/66

O presente número traz um resumo das atividades da SUPOL. Em poucas linhas trazemos os principais acontecimentos durante o ano do Milenário. Documentos oficiais. Homenagens de entidades e autoridades constam dessa publicação, feita conjuntamente pelos jornais "Voz do Paraná" e "Lud". Através deste encarte trazemos uma espécie de relatório do que a SUPOL, durante a sua curta existência realizou na sterras do Paraná e do Brasil.

OPLATEK DO MILENIO

Foi fixada para o encerramento das comemorações do Milênio o Oplatek, ou seja a ceia natalina. Escolhemos esta data, por ser uma das comemorações tradicionais, significativas da religiosidade do povo polonês. A comemoração final dos festejos, que terá lugar na Sociedade União Juventus, com um programa que daremos no próximo comunicado, tem em mira congregar todos os que estiveram empenhados na celebração do Milênio Cristão.

A SUPOL deseja nesta oportunidade fazer a sua prestação de contas dos trabalhos que poude, com a colaboração de tantos, realizar nas terras brasileiras, mostrando fatos da História, festejando o 1000.º aniversário do Batismo e Cristianização da Polônia.

C O N V I T E :

Desde já estamos convidando todos os líderes, sociedades, associações religiosas e leigas a se fazerem presentes nesta Festa de Encerramento dos trabalhos relativos à data milenar. Os pormenores, podem ser obtidos na Secretaria da Sociedade ou no jornal "Lud", a partir do dia 1.º de dezembro.

AS ÚLTIMAS COMEMORAÇÕES

A SUPOL está encerrando os seus trabalhos relativos ao Milênio. Entre as derradeiras promoções, por ela orientadas e promovidas constam os Festejos de Campo Largo, que terão lugar no próximo dia 27, com amplo programa religioso na Igreja Matriz; artístico - cultural no Colégio Sagrada Familia e no Centro Cultural Católico Agricola, sob os auspícios da Prefeitura, SUPOL e Colégio local. Para esta festa os grupos folclóricos juvenis de Orleans e Dom Pedro foram especialmente convidados a participar.

MISSA DO GALO

Em sua última reunião a SUPOL aprovou celebrar a última Missa Solene para encerrar a "Cruzada de Mil Santas Missas" no dia de Natal, Missa de Galo. Esta Missa Solene será oficiada na Igreja São Vicente de Paulo. Os pormenores nos próximos comunicados noticiados mais amplamente.

A Secretaria da SUPOL.

RECURSOS MINERAIS E DESENVOLVIMENTO

por Leszek Celinski

A MINEROPAR, ou como queiramos batizá-la, poderia inclusive absorver a recém-fundada SIDEROFAR haja visto que o Paraná tem muito mais folhelho (xisto) pirobetuminoso, calcário e carvão do que ferro. Respectivamente: 200 bilhões, 3 bilhões e 45 milhões contra apenas 15 milhões de toneladas de ferro.

Ao mesmo tempo seria necessário dirigir a atenção sôbre um problema paralelo: a formação de técnicos. O plano de pesquisas e exploração do subsolo não poderá, sob pena de sofrer sérias limitações, deixar de lado êste ângulo fundamental da questão. Embora o Paraná já conte com os trabalhos de levantamento geológico de sua região, não há, ao que parece, a preocupação de preparação de pessoal técnico que oriente a exploração de seus recursos naturais. Os colégios não lecionam geologia, não podendo, por conseguinte, despertar as vocações necessárias que justifiquem a instalação de cursos superiores de geologia. A insuficiência numérica do corpo docente é um dos problemas fundamentais, concordamos. Incite-se então um programa colonieiro e o próprio precedente estimulará os jovens a seguirem carreira do magistério nessa especialidade. Atualmente estamos num circulo vicioso: não há professores porque não há alunos e não há alunos porque não há professores. A inclusão da geologia nos cursos secundários do 2.º ciclo é certamente a melhor maneira de proporcionar os meios necessários, embora a longo prazo, à aplicação objetiva do resultado das dispendiosas pesquisas ora em andamento.

Ao mesmo tempo, há de se criar, na Universidade do Trabalho, Cursos Técnicos de nível médio, 2.º ciclo, que ofereceriam ao mercado de trabalho especializado uma classe de profissionais intermediária entre o operário qualificado e o técnico de nível superior. Para esta nossa finalidade especifica seriam ministradas aulas de Pesquisa Geológica, Prospecção de Minérios, Mineração e Metalurgia etc., em três ou quatro anos, em regime semelhante ao de outros cursos já existentes em Curitiba.

Libertando-nos da inócua filosofia do tipo "porque me ufano do meu País..." e cuidando efetivamente do desenvolvimento cientifico do nosso formidável patrimônio natural, teremos então aberto o caminho para a ambiciosa emancipação e soberania econômica.

SOCIEDADE UNIÃO JUVENTUS
EDITAL N.º 05 - 66
CONVOCAÇÃO DA ASSEMBLÉIA GERAL ORDINÁRIA

O Senhor Presidente da Diretoria da Sociedade União Juventus, no uso de suas atribuições, de acôrdo com o art. n.º 48 letra "a" dos Estatutos em vigor, convoca os Senhores Associados, para a **Assembléia Geral Ordinária** a ser realizada em sua sede Urbana, sita à rua Carlos de Carvalho, 575, dia 11 de Dezembro de 1966, às 13 horas, em 1.ª convocação, ou uma hora após, com qualquer número de associados presentes, com o fim exclusivo conforme dispõe a seguinte

Ordem do dia:

a — Eleição dos membros do Conselho Deliberativo e seus suplentes;

b — Apuração dos votos;

c — Proclamação do resultado do pleito;

d — Posse dos eleitos.

De acôrdo com os art.ºs 47, § 8.º, § 10.º, Art.º 48 § 8.º dos Estatutos e Art. 16 do Ato Adicional n.º 1/65 serão observadas as seguintes disposições:

1 — As urnas permanecerão abertas desde a hora do seu início — até às 18 horas precisamente, quando será encerrada a votação.

2 — Não será permitido o voto por procuração.

3 — Os associados admitidos no período compreendido entre o dia das eleições e noventa dias que a antecederem, não terão direito a voto.

4 — O associado para participar da Assembléia Geral deverá estar quites com a Tesouraria.

Curitiba, 10 de novembro de 1966.

Rizio Wachowicz — Presidente
Therezinha E. L. Marcon — Secretária

SOCIEDADE UNIÃO JUVENTUS
EDITAL N.º 6 - 66
CONVOCAÇÃO DE ASSOCIADOS

A Diretoria da Sociedade União Juventus, solicita o comparecimento dos Senhores Associados, abaixo discriminados, à Secretaria para tratarem de assuntos de seu interesse, no expediente diário das 8,30 às 20 horas. O não atendimento à presente solicitação, até o dia 30 do mês em curso, implicará na perda dos direitos sociais.

Silvestre Dias — Pedro Komarowski — Ayrton Bettio — Estefano Pakuszewski — Luciano Osinski — Miroslau Hamilka — Casemiro Ambrozevicz — David da Cruz — Evaldo Nievola — Romulo Martinelli — Estanislau Jaworski — Antonio Stachura — Edmundo Galves Martins — Ricardo Taborda Ribas — Ladislau Plombom — Paulo Kirsten Filho — Gerson Pereira Nascimento — Aluizio Moraes — Francisco de Assis Marques — Wenceslau Kozak — Reinaldo Zavatski — Eduardo Dodatko — Ottorino Roque Meucci — Carlos Alberto Silva — Yon Gaertner — Segismundo Wisniewski — Luiz Fernando Kurowski — João Viel Netto — Karol Kupka — Dilermando P. Albuquerque — Everton Ramos — Edmundo Grodzicki — Mario Graczkowski — Rubens Costa Filho — Lauro Antonio Soares — Ordine Levy — Valdomiro Albini Burigo — Alberto Santos Rangel — Saturnino A. Menendez — José Alberto Growoski — Theodomiro F. da Silva — Roberto Massignan — Sady Antonio T. Faria — Carlito Kossowski — Silvio Paulo Krueger — Carlos G. Reynares — José Andziewski — Wolmar Castilho Sebastião — Eduardo J. Porzycki — Maucir Fortunato Martinski — Remi Mlynarczyk — Hontil Syrlei G. Antunes — Elvira Muller — Attilio Faoro — Antonio Carlos F. Strano — Vespasiano Fioravante — André Kovalski.

Curitiba, 10 de novembro de 1966.

A DIRETORIA

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POLUDN. — ZAŁOZONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 30 listopada — (novembro) — 1966 — Nr 2791 (74/66)

Widoki na przyszłość

Demokratyczne propozycje marszałka Costa e Silva oraz zwycięstwo ARENY w takich stanach jak: São Paulo, Paraná, Minas Gerais, Pará, Maranhão, Rio Grande do Norte itp. pozwalają żywić silną nadzieję, że życie polityczne w Brazylii nabierze charakteru więcej demokratycznego, zrównoważonego, jak również, że rozwój ekonomiczny kraju nie tylko nie będzie zahamowany, ale wprost przeciwnie, że nabierze większego jeszcze rozmachu.

Demokratyczne propozycje marszałka Costa e Silva przejawiają się w poprawkach niektórych artykułów nowej Konstytucji, która ma być ostatecznie ogłoszona do 31 stycznia 1967 roku. Nowobrany prezydent pragnie we wszystkich swych ważnych pociągnięciach, jak np. ogłoszenie stanu nadzwyczajnego, odnieść się zawsze do Kongresu, a nie do Narodowej Rady Bezpieczeństwa czy Rady Specjalnej, do której należeliby: prezydent i wiceprezydent państwa, przewodniczący Senatu i Izby Deputowanych, minister Sprawiedliwości i prezes Najwyższego Trybunału Sprawiedliwości. Również jeśli chodzi o wydanie praw czy dekretów, nowy prezydent woli użyć metody klasycznej: odnieść się zawsze do Kongresu, który w terminie stosunkowo krótkim powinien rozpatrzyć i zatwierdzić nowe prawo.

Sprawa bezpośrednich i powszechnych wyborów na prezydenta państwa jest tezą marszałka Costa e Silva. System ten byłby wprowadzony na nowo w życie w 1970 roku. Costa e Silva zgodził się na swój wybór przez Kongres, uznając, że obecna sytuacja w kraju stawiała wynik powszechnych wyborów pod znakiem zapytania odnośnie Rewolucji Marcowej. Należało uniknąć niebezpiecznego ryzyka czyli ewentualnego zwycięstwa opozycji, co równałoby się ostatecznej przegranej Rewolucji. Wynik zaś ostatnich wyborów — i zwycięstwo ARENY wykazały, że zdecydowana większość narodu pragnie silnego i o czystych rękach rządu. Chce ładu i porządku w kraju i spokojnej pracy nad jego rozbudową.

W wyborach listopadowych wygrali tacy ludzie jak Ney Braga w Paranie, Carvalho Pinto w São Paulo, Milton Campos w Minas Gerais, Aloisio Alves w Rio Grande do Norte, Jarbas Passarinho w Para, José Sarney w Maranhão. Ci ludzie plus gubernatorzy São Paulo Pimentel, Abreu Sodré z São Paulo, Peracchi Barcelos z Rio Grande do Sul — będą nadawali ton polityce wewnętrznej i ekonomicznej Brazylii. Tworząc z tych wybitnych polityków i administratorów jeden harmonijny i zgodny blok, można się spodziewać od niego wielkich dokonań i wielkich dzieł. Pamiętać bowiem należy, że stany São Paulo, Rio Grande do Sul i Parana zdolne są wyżywić inne stany i zagwarantować im lepszą przyszłość, stanowiąc olbrzymie i bogate zaplecze dla całego kraju.

Ważną jeszcze kwestią jest przemiana ARENY na prawdziwą polityczną, będącą w przyszłości fundamentem i oparciem dla polytki rządu. Już w listopadowych wyborach ARENA wykazała, że jest zdolna zjednoczyć w sobie dawnych przeciwników i nieprzejednanych ryw a l i , skończyć z zadawnionymi antagonizmami oraz pracować pozytywnie dla dobra państwa. Aktualnie toczą się rozmowy na ten temat tak w kołach rządowych jak i politycznych. Nie brak głosów za zniesieniem ARENY i MDB i utworzeniem nowych partii. Głównym wyznawcą tej tezy jest były gubernator Minas Gerais — Magalhães Pinto. Twierdzi on, że sprawę istnienia powyższych partii zostawić należy nowemu prezydentowi — marszałkowi Costa e Silva. Wzajemne stosunki jakie zaistnieją między prezydentem a partiami wpłyną na ich dalsze istnienie lub też zastąpienie ich przez nowe.

NOWY KSZTAŁT CENTRUM WARSZAWY

Już w okresie obrony Warszawy we wrześniu 1939 roku miasto zostało zniszczone barbarzyńskim bombardowaniem lotniczym i artyleryjskim. W latach 1943 - 1944 z rozkazu Hitlera zburzono całkowicie i zrównano z ziemią północne dzielnice, zamienione przedtem na izolowane od reszty miasta getto — miejsce zagłady około 700 tysięcy Żydów. Wreszcie straszliwe zniszczenie stolicy Polski w okresie 2 miesięcy bohaterskiego Powstania Warszawskiego i potem aż do 18 stycznia systematyczne, precyzyjne palenie i wysadzanie w powietrze ocalałych domów, zabytkowych pałacy, muzeów, kościołów.

Naród odbudował swoją stolicę. Tragicznych ruin dawnej Warszawy, trudno się dziś dopatrzeć w zamieszkałej przez 1.300.000 ludzi mieście. Najdłużej czekała na zabudowę centralna dzielnica Warszawy. Dziś dopiero zarysowuje się imponujący kształt reprezentacyjnego stołecznego centrum.

Na panoramie tzw. Wschodnia Ściana Marszałkowskiej (po prawej stronie) z trzema mieszkalnymi wieżowcami, wielkim gmachem central handlu zagranicznego, rotundą Powszechnej Kasy Oszczędności i wznoszonych wzdłuż ul. Marszałkowskiej wielkimi domami towarowymi, kawiarniami, restauracjami itp.

WIADOMOŚCI Z BRAZYLII

★ **Ograniczenie cen.** — Szef państwa podpisał nowy dekret, ustanawiający grzywnę dla wszelkich przedsiębiorstw, które podniosłyby ceny swych artykułów ponad 10% w terminie od 1-X-1966 r. do 31 grudnia 1967 r.

★ **Nowość w płaceniu podatków rolnych.** — Właściciele nieruchomości rolnych, nie płacący podatków w terminie wyznaczonym, zapłacą je w następnym roku, ale z grzywną 20%.

★ **Juracy Magalhães w podróży.** — Minister Spraw Zagranicznych udał się z wizytą oficjalną do Peru, Kolumbii i Ekwadoru, której celem będzie omówić współpracę ekonomiczną oraz sprawę Wolnego Rynku państw Ameryki Łacińskiej.

★ **Rozbudowa Brasilii,** — Prezydent Castelo Branco inaugurował w stolicy nowy szpital dla miejscowej ludności oraz nowe centrum mieszkaniowe, złożone z 1.700 domów.

★ **Akcja przeciw firmie amerykańskiej.** — Agencji federalni wykryli istniejącą nielegalnie w Brazylii firmę bankową "Investors Overseas Services", operującej wielkimi sumami pieniężnymi i nie płacącej podatków do Skarbu państwa.

★ **Opłaty pocztowe pójdą w górę.** — Minister Komunikacji ogłosił zwyżkę taryfy pocztowej począwszy od 1 stycznia 1967 roku. Zwyżka ta wyniesie 50%.

★ **Emeryci mogą pracować prywatnie.** — Prezydent państwa podpisał dekret pozwalający emerytow a n y m pracować prywatnie, względnie prowadzić lukratywne interesy.

★ **Narodowy Instytut Kinematograficzny.** — Dekretem Szefa państwa utworzony został Narodowy Instytut Kinematograficzny, by czuwać nad rozwojem krajowej kinematografii.

★ **Termin debat nad Konstytucją.** — Dnia 5 grudnia członkowie Kongresu, znajdującego się dotąd w zawieszeniu mają obradować nad tekstem i zatwierdzeniem nowej Konstytucji.

★ **Pensje paulistańskich deputowanych.** — Paulistańska Izba Ustawodawcza uchwaliła nowe pensje dla deputowanych, mianowicie — 3 miliony kruzeirów miesięcznie. Gubernator — 2 miliony, a wicegubernator — 1,5 miliona.

★ **Kolejka podziemna w São Paulo.** — Za 18 miesięcy rozpoczną się prace nad budową kolejki podziemnej w stolicy paulistańskiej, zgodnie z oświadczeniem prefekta Faria Lima.

★ **Ostateczne zwycięstwo ARENY.** — Partia rządowa wygrała ostateczne wybory w 16 stanach, podczas gdy opozycyjna MDB odniosła zwycięstwo w 6 stanach.

★ **Lacerda myśli o założeniu partii.** — Były gubernator Guanabary, po powrocie z Europy, udzielił prasie wywiadu, zapowiadając założenie nowej partii, o podłożu prawicowo-lewicowym.

★ **Sukces lekarzy paulistańskich.** Grupa lekarzy - chirurgów ze szpitala miejskiego w São Paulo dokonała już kilka udanych operacji, przeszczepiając chorym zastawki łączące aortę z komorą sercową. Zastawki te wzięto od świeżo zmarłych osób.

Dzisiejszy numer "LUDU" zawiera nadzwyczajny dodatek o SUPOLU z okazji kończących się obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski. Dodatek ten zawiera piękne wypowiedzi najwyższych władz cywilnych i kościelnych stanu Parany pod adresem Polski Chrześcijańskiej i chlubnej działalności SUPOLU w różnych zakątkach Parany. Także i najpoważniejsze firmy paranskie uważały sobie za zaszczyt uczcić epokową datę 1000-lecia Chrztu Polski oraz wyrazić słowa uznania dla Polonii Parańskiej, która za kilka lat obchodzić będzie stulecie swego pobytu i dorobku w tym stanie. Naprawdę, serce rośnie, gdy się przegląda poszczególne strony dodatku. Zaszczyt to dla tutejszej Polonii nie mały, który zobowiązuje nas do godnego reprezentowania naszej Etnii na wszystkich szczeblach życia paranskiej społeczności.

Ubiegły tydzień w polityce światowej

NAJWAŻNIEJSZYM WYDARZENIEM:

Plebiscyt w Hiszpanii

Dnia 14 grudnia odbędzie się w Hiszpanii plebiscyt, by cały naród wypowiedział się czy godzi się na reformę konstytucyjną, dzięki której nastąpi podział władzy pomiędzy urzędem prezydenta i premiera, ogłosi się wolność kultu dla wszystkich wyznań i wprowadzi się do parlamentu nowe elementy reprezentujące wszelkie partie i klasy społeczne. W plebiscycie weźmie udział 19,5 miliona wyborców, od 21 roku życia począwszy. Reforma konstytucyjna w Hiszpanii następuje po 27 latach dyktatorskich rządów gen. Franco. Obecnie liczy on 75 lat i czuje, że nastąpił czas, by pomyśleć o swym następcy. Nie należy jednak sądzić, że dyktatorskie dotąd rządy Franca ulegną całkowitej demokratyzacji. Spodziewać się można jedynie małej "odwilży".

***

Najwyższe władze partyjne w Chinach mają wielki kłopot z "Czerwoną Gwardią", której członkowie pomimo otrzymanego nakazu powrotu do miejsca zamieszkania dotąd nie wykonali rozkazu. Widocznie młodzież ta zasmakowała w robieniu demonstracji i nie bardzo jej się chce wrócić do codziennej, ciężkiej pracy. Obecność w Pekinie 2 milionów "Czerwonej Gwardii", jej wyżywienie i utrzymanie w jakiej takiej dyscyplinie jest dla partii twardym orzechem do zgryzienia. Obserwatorzy japońscy są zdania, że walka dwóch obozów trwa nadal. — Z jednej strony Ma Tse Tung z marsz. Piao chce utrzymać twardą linię komunizmu, z drugiej zaś prezydent Chin Liu Shao Chi i generalny sekretarz partii — Teng Hsiao - Ping chcą iść za linią sowiecką. Mao Tse Tung, mimo większej siły, nie zdołał opanować całkowicie sytuacji.

***

W Niemczech Zachodnich prowadzone są rozmowy między partią Chrześcijańską Demokracją a Liberalną na temat utworzenia wspólnego rządu. Rozmowami tymi kierują: Kurt Georg Kiesinger, kandydat Demokracji na kanclerza oraz szef liberałów — Erich Mende. Zagadnienia ekonomiczne, finansowe oraz polityka zagraniczna stanowią główny szkopuł. Neo-naziści tymczasem, zdobywszy 15 mandatów w parlamencie, wydali manifest do narodu, w którym głoszą, że "my Niemcy mamy być panami naszego przeznaczenia. Od 20 lat rzuca się nam w twarz tezę, że jesteśmy winni. Jest to wielki błąd. Musimy także potenić używanie funduszów publicznych na niedorzeczne wspomaganie państw znajdujących się w fazie rozwoku ekonomicznego". Podkreślić jeszcze trzeba wzrost wpływów politycznych b. ministra Obrony NRF — Franza Straussa, lidera bawarskiej partii Socjalno-chrześcijańskiej. Jest on świetnym mówcą intelig[illegible] zagorzałym zwolennikiem de Gaulle'a.

W łonie Organizacji Narodów Zjednoczonych zarysowuje się coraz silniej decyzja, by dopuścić do niej Chiny komunistyczne, nie usuwając jednak z ONZ Chin Nacjonalistycznych. Propozycję na ten temat poparły takie państwa jak Brazylia, Włochy, Belgia, Boliwia, Chile itp. Tu jednak natrafia się na wielką trudność: tak jedne jak drugie Chiny chcą być wyłącznymi przedstawicielami w ONZ. Również przedstawiciele tzw. państw socialistycznych uważają, że tylko Chiny komunistyczne mają prawo być stałym członkiem ONZ. Delegat sowiecki nazwał absurdem obecność obydwóch Chin w ONZ. Propozycja powyższa musi być zatwierdzona 75% głosami, a to wymaga odpowiedniego czasu. Jeśli chodzi o Stany Zjednoczone, skłaniają się one do przyjęcia do ONZ Chin komunistycznych, nie usuwając jednak Chin nacjonalistycznych.

Milion i dwieście tysięcy Urugwajczyków wzięło udział w wyborach do Kongresu w ub. niedzielę. Nadto miało się wypowiedzieć w plebiscycie, jaki ma być rząd: czy prezydenta czy też kolegium złożonego z 9 członków Rady państwa. Urugwaj przechodzi obecnie ciężki kryzys polityczno - ekonomiczny. W ciągu b. roku bowiem naliczono 800 strajków. Główną rolę w wyborach odgrywają dwie partie zawsze sobie przeciwne: Biali i Kolorowi. Partie te wystawiły już kandydatów na prezydenta państwa w wypadku powrotu do systemu prezydencjalnego. Kandydatem "Białych" jest 78-letni adwokat Martin Echegoyen, podczas gdy "Kolorowi" wystawili kandydaturę 38-letniego Jorge Batille, potomka słynnego polityka urugwajskiego — José Batille, który uczynił z Urugwaju najbardziej liberalną republikę w Ameryce Łacińskiej, coś w rodzaju "amerykańskiej Szwajcarii".

Migawki ze Świata

● **Dwóch zabójców strzelało do Kennedy.** — Znany historyk amerykański Arthur Schlesinger domaga się wznowienia dochodzeń w sprawie zabójstwa Kennedy'ego. Istnieją bowiem silne racje, że w zamachu na Kennedy'ego brało udział dwóch ludzi.

● **Istnieją dwie frakcje w "Czerwonej Gwardii".** — Dziennik chiński "Czerwony Wschód" apeluje do ludności, by napadała na koszary i centra tej części "Czerwonej Gwardii", która zwalcza Mao Tse Tunga.

● **Dezorientacja w Niemczech Zachodnich.** — Brak rozwiązania przez Adenauera i Erharda takich problemów jak zjednoczenie Niemiec i otrzymanie broni nuklearnych wywołało w społeczeństwie Niemiec brak zaufania i poparcia dla partii rządzącej — Chrześcijańskiej Demokracji.

● **Terror kulturalny w Jugosławii.** — Władze jugosłowiańskie nakazały aresztować 5 adwokatów i inżynierów, bliskich współpracowników pisarza Michajło Michajłowicza, niedoszłego założyciela partii opozycyjnej.

● **Arabia Saudycka wspomaga Jordanię.** — Monarcha Arabii Saudyckiej — Faisal zmobilizował 20 tysięczną armię, która ma wspomóc Jordanię w razie jej konfliktu z Izraelem.

● **Chińscy dygnitarze w niełasce.** — Prezydent Chin komunistycznych — Liu Shao-chi i generalny sekretarz partii — Teng Hsiao-ping oskarżani są przez "Czerwoną Gwardię" o zwalczanie ideologii Mao Tse Tunga.

● **Steinbeck — korespondentem wojennym.** — Słynny pisarz amerykański John Stenbeck udaje się na front wietnamski w charakterze korespondenta nowojorskiego dziennika "Newsday".

● **Socjaliści wygrywają w Danii.** — Socjalistyczna partia duńnska wygrała praktycznie wybory w kraju, osiągając 20 krzeseł w parlamencie.

● **Parlament USA przeciw nowej inwestygacji.** — Liderzy partii demokratycznej i republikańskiej w parlamencie przeciwni są wznowieniu inwestygacji na temat zabójstwa prezydenta Kennedy'ego. Warto nadmienić, że 16 osób mających związek z zamachem zginęło w różnych wypadkach.

● **Infiltracja żołnierzy Półn. Wietnamu.** — Naczelny dowódca oddziałów USA w Wietnamie gen. William Westmoreland wyjawił, że co miesiąca 7 tysięcy żołnierzy Północnego Wietnamu wzmacnia siły Wietkongu.

● **Najstarszy uniwersytet w niebezpieczeństwie.** - Gmach najstarszego uniwersytetu w Ameryce — św. Marka w Lima (Peru) grozi zawaleniem, z powodu trzęsienia ziemi, jakie nawiedziło ten kraj w październiku br.

● **Katastrofa lotnicza.** — Samolot bułgarskiej komunikacji lotniczej, typu "Ilyushin 18" uległ katastrofie w Górach Karpackich. 84 osób poniosło śmierć.

● **Ludność Zjednoczonej Arabii.** — Według danych statystycznych, liczba mieszkańców Zjednoczonej Arabii wynosi obecnie ponad 30 milionów.

● **Zakonnica opuszcza klasztor.** — Znana pod nazwą "Siostra — uśmiech", zakonnica Dominique, której piosenki śpiewane były przy akompaniamencie gitary nagrano na płyty, opuściła życie zakonne w Belgii.

● **Wietkong poryża mieszkańców.** — Oddziały Wietkongu uprowadziły ze sobą, już po raz drugi 109 osób, czyli mieszkańców całej wioski należącej do Południowego Wietnamu.

Consideraçõ Constituiç

As eleições diretas tamente muitas ilusõe as urnas a vontade po paz política, liberdade

Novas surpresas p brasileiros a partir des da República. Foi real mutilado com os dias estão na pauta a seren mulgadas. Entre as p Nova Constituição, ou parlamentar decretado foi divulgada redação estudo, apreciação de liberais. Milhares de todos os veículos de di Pela atmosfera, então pela reforma e adapta ções. Restaria, apenas Levantou-se, porém a vação definitiva. Vent gação da Lei Magna mencionada por esta f to total dos parlamen deriam ser transform Assembléia Constituin democrático, ou seja, tantes do povo estaria matéria. Outra medida

O auge da questão lamentaria as eleições blica. A propensão de de eleições indiretas outros cidadãos mostr da. Eleições diretas er publica seria a medid assegurado o regime sileiro: democrático.

TÓPICOS

DO EXTERIOR

★ **Milhões de pessoa** lagos e praias para nad do Partido Comunista C to, usam sua destresa p dando através dos cana português, quarenta mil 1.348 fugitivos durante perigos da travessia.

★ **"LIFE", Revista n** mana que passou, exigi peito da morte do presid lista baseando-se em re conclui, não pode ser um

★ **Um avião B-52,** dotac cente ao Comando Estr de Hayhard, no Estado tripulantes.

DO PAIS

★ **As eleições para o** se realizaram em todo o cionista levou vantagen gas existentes. Os Esta são: Acre, Amazonas, C do dois os senadores a Estado do Ceará, pelo M

★ **Em vigor o nôvo** posições severas figuram veículos motorizados qu nimo vigente no país.

★ **Repercutiu desfa** entre os srs. Carlos Lac Lisboa, visando a união Branco. União esta que ceitando até a colaboro

DO PARANÁ

★ **O sr. Ney Aminta** Estado, acaba de ser el NA, recebendo a mais 566.387 (64,5%) votos, o vantagem de 249.060 v son Maculan e Afonso prestigio eleitoral pe ser interpretado como revolucionário ou da su de confiança à capacid

Definido o pleito n Israel acompanhado d blicas do Paraná Saul

★ **O sr. Erondy Silv** dores de Curitiba, assu tivo municipal em vist Arzua.

★ **Dia 17 p. p. o go** sições do Art. 4.º do A Prefeito da Capital pa A mensagem do mand vação da Assembléia posse nos próximos di

Rir é o m

PAI BOM...

— Papai, quer me pergunta o garoto.
— Meu filho, não
— Ah, pai! — diss nhor teve!

ELAS

— Você não me d ves porque não os sup
— Disse... mas es

CZYTELNICY PISZĄ

Uwielbiajmy króla któremu wszystko żyje

Tak brzmi śpiew Kościoła Powszechnego w tych dniach smętnych listopadowych. Myśl nasza biegnie z antyfoną Dnia Zadusznego do braci poległych żołnierzy, co szczodrze szafowali krwią, bijąc wszystkie rekordy wielkoczności, bo wolność i niepodległość Ojczyzny mieli w cenie.

Niemożliwością jest, byśmy ofiarami wojny — kampanii wrześniowej, francuskiej, norweskiej, poza poległymi lotnikami w Anglii i marynarzami spoczywającymi na dnie oceanu, poza zabitymi w walce o Afrykę, poza poległymi spod Monte Cassino, nie pamiętali o tych, co zginęli w Katyniu i tego złotego żołnierza, co ginął w powstaniu Warszawy, w obronie czcigodnej stolicy, tych niezliczonych braci i sióstr, co ginęli po obozach koncentracyjnych, a z nimi razem wielka liczba kapłanów, kapelanów.

W proch rozsypują się ciała tych, co życie oddali za przyjacieli swoich. Zaś dusze ich są z nami w ten miesiąc modlitw za umarłych i wiary w wieczne życie pozagrobowe. Wierzymy w życie pozagrobowe, wierzymy, że błogosławieni są ci, którzy umierają w Panu, bo ich udziałem — jak głosi modlitwa mszalna — siedziba ochłody, szczęścia, odpocznienia, i jasność światłości. Wierzymy atoli w czyśćcowe upalenie w tajemnicy przedsionek nieba, na którego bramie wypisała Boża Świętość te twarde słowa: "Nie wyjdziesz stąd, aż zapłacisz wszystko do ostatniego miedziaka". Tam więc dusze zbawione wybielają swe szaty na wieczne gody Baranka Bożego, czyszcząc się z drobnych zmaz i skaz ziemskiego pielgrzymowania. Ta wiara w czyśćciec jest jądrem dnia zaduszniego, oraz osnową zadusznej liturgii Kościoła.

Miłość zaś prawdziwa nigdy nie ginie i pragnie przyspieszyć poległym naszym braciom żołnierzom i męczennikom chwilę osiągnięcia owego odpoczynku i światła. Miłość dróg ich naszych poległych braci żołnierzy wzywa nas, by na ich dusze w kaźni czyśćcowej spłynęły jako życiodajna rosa i jako zbawcza kąpiel, krople Krwi Przenajdroższej Syna Bożego, oraz nasze pacierze i miłosierne uczynki.

Dziś, w tę mistyczną godzinę, wiary i modlitwy, serca i myśli nasze ulatują na cmentarze i pobojowiska i chcemy być rzecznikami tych braci - żołnierzy, którzy już dołączyli do eskadry niebieskiej. Za św. Ambrożym możemy powiedzieć o nich "groźniejsze" niż sama śmierć, dla której żywiliście pogardę, ściągnęliście ciężar bitwy na siebie. A klęską nieprzyjaciela przytłoczeni we własnym zmarli tryumfie. Wiedzimy tę wielką rzeszę poległych żołnierzy z rozstrzelaną piersią, z kajdanami u rąk, widzimy ich podnoszących narzędzie swej tortury do oblicza Syna Bożego i słyszymy ich głos: Przez śmierć i mękę naszą ratuj Chryste Polskę. Za wolność ojczyzny płaciliśmy życiem i krwią.

Zaciągnęliśmy wobec nich dług, który na pozostałych żołnierzy wkłada święty obowiązek, obowiązek modlitwy. Niech wiedzą w krainie wieczności, że pamiętamy o nich przed Bogiem. W zwartych szeregach gromadzimy się w świątyniach naszych, aby zmówić krótki żołnierski, ale szczery paciorek za braci poległych. Kiedy przed stu laty Francuzi zajmowali Algier, zdarzyło się, że wódz naczelny Lamorcier, znalazł żołnierza stojącego gdzieś na zapomnianym posterunku. Jak długo tu stoisz, pyta wódz? 36 godzin — Panie Generale. I nikt cię nie zluzował? Nikt Panie Generale. Lamorcier w nagrodę za wierność posunął prostego żołnierza do stopnia oficerskiego.

My nie 36 godzin, ale całe życie trwać mamy na posterunku żołnierskim, wierni obowiązkom Boga i Ojczyzny oraz całej Braci Żołnierskiej.

Do tego zobowiązuje nas przysięga żołnierska. Niech braciom poległym w boju, którzy oddali życie "za Naszą i Waszą wolność", którzy pomarli, abyśmy żyli, niech Królowa Polski, którą jako Bramę Niebieską pozdrawiamy, niechaj im będzie po ostatnim boju "Furtą do Raju Bożego". A drogą, którą oni wysłali purpurą krwi przelanej, niech wróci Wolna Matka na dziedzictwo swoje.

Ks. W. N. — Santo Antônio — Casca

Złoty Jubileusz kapłaństwa ks. Władysława Kuli

Dnia 30 listopada obchodzi swój Jubileusz 50 lat kapłaństwa znany doskonale starszemu pokoleniu — Ks. Władysław Kula, dawny długoletni proboszcz katedry kurytybskiej. Zaczy Jubilat urodził się w Orleansie pod Kurytybą, dnia 10 października 1893 r.

Po ukończonych studiach w Seminarium tutejszym, otrzymał święcenia kapłańskie 30-XI-1907 r. z rąk ówczesnego biskupa Dom João Francisco Braga. Po rocznym pobycie na parafii Castro, mianowany został proboszczem Paranaguá 1919-1920) Campo Largo (1920 - 1930), a wreszcie proboszczem katedry w Kurytybie (1930 - 1947). Na tej ostatniej placówce odznaczył się jako doskonały kaznodzieja i organizator stowarzyszeń religijnych: Sodalicja Mariańska, Dzieci Maryi i Zrzeszenie Robotników Chrześcijańskich.

Po ciężkiej chorobie w 1947, Jubilat opuszcza Kurytybę przenosząc się do Londryny, gdzie przez długie lata był profesorem gimnazium i liceum. Ostatnio objął na przedmieściu Londryny parafię Palquerê.

Zasłużonemu Jubilatowi - rodakowi Redakcja "Lud" wyraża wielkie uznanie i przesyła z serca płynące gratulacje.

OD ADMINISTRACJI LUDU

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY

Emilia Aniszewski (BUENOS AIRES), Władysław Grzesiuk (CAFELÂNDIA), Mieceslau Staśkowian (FELIPE SCHMIDT, Pedro Slonski (ESTEIO), Wiktor Kwiatkowski (TERESOPOLIS), André Wacławski (JOAQUIM TAVORA), Wiktor Twardowski (SÃO PAULO), Jr. José (PORTO ALEGRE), Sofia Teleginski (PAPAGAIOS NOVOS), Nikodemus Korc (WARNOW).

PROSIMY UISZCZAĆ ZALEGŁE OPŁATY WOBEC ZBLIŻAJĄCEGO SIĘ KOŃCA ROKU

OFIARY

Na fundusz "Ludu"

Jadwiga Kaszuba z São Paulo	Cr$ 5.000
Pan Łukasz Dubiński z Kurytyby	Cr$ 5.000

Alto Paraguaçu pod znakiem Millenium

Od dłuższego czasu radio zapowiadało uroczystość tysiącletniej rocznicy. Poczta przysyłała zaproszenia. Ochotnicy roznosili ulotki...

W niedzielę, 6-go listopada słońce obiało złotem światłem zielony kobierzec góry Alto Paraguaçu, nad którą wznosi się strzelista i biała jak marmur wieża. Łagodny wiatr pociąga równomiernie od północnego zachodu. Z trzech dróg wspinają się pojazdy na obszerne wzgórze. Ruch się wzmaga. Ludność skupia się w trójkącie ulic przed świątynią. Nieborytyczna i biała jak śnieg wieża panuje nad okolicą nadając wrażenie spokoju i powagi. Ta piękna świątynia została wzniesiona przez pierwszych pionierów Polaków.

Na pamiątkę swego przyjścia tutaj wmurowali na szczycie wieży Orła Białego, znak spod którego wyszli.

Dzisiaj przy tak wielkiej uroczystości, spod srebrnych skrzydeł orła wylatują długie sznury ozdobione w chorągiewki co do złudzenia przypominają promienie Ducha Św., a końce lśniących sznurów przywiązane są na ziemi do żelaznego płotu. Sznury te wiatr pręży i gra odwieczną melodię. Chorągiewki łopacą i przypominają odległe czasy pierwszych Piastów, gdzieś z polskiej ziemi. Główna brama zamknięta. Biała wstęga zwisa związana w kokardę, czeka na moment inauguracji. Na podwojach drzwi widnieją napisy: z lewej Millenium 966, z prawej — ordem 1966.

Na przeciw, oddzielona drogą kołową, widnieje plebania i dom parafialny z zapisem — Homenagem ao Pe. Hugo Dylla. W trójkącie budowli odróżnia się gruta ze świętościami, nad którą rozciąga się inkrustowany kamieniem napis:

Millenium da Polonia
966 - 1966

Na werandzie plebanii w asyście księży, porusza się wysoka postać Ks. biskupa Warmelinga z Joinville. Miejscowy proboszcz Ks. Masiał kieruje ruchem milleniJnej uroczystości. Wszystko widzi i wszystkich wita. I tych z bliska i tych z daleka.

Po wyglądzie strojnego tłumu widać wyraźnie, że to są potomkowie pionierów sprzed 87 lat, z których wywodzi się już 4 i 5 pokolenie.

22 lata temu miałem sposobność, jako nauczyciel, pracować tutaj przez jedenaście lat. Po upływie tyle czasu oblicze społeczeństwa zmieniło się gruntownie. Starszego pokolenia prawie już nie ma. Na jego miejsce przyszli inni ludzie, wyrośli młodzi.

Społeczeństwo robi bardzo miłe wrażenie, wywołuje obraz świeżej egzotyki, jakby wyspy izolowanej, prowadzonej do jakiegoś wyższego celu.

Z tłumu gdzieniegdzie ktoś się do mnie uśmiecha, wyciąga ramiona i woła — nareszcie!... Wielu z nich już nie poznaję, nie przypominam sobie nazwisk. Czas zrobił swoje nieuniknione dzieło — przeorał oblicza i uśnieżył włosy.

Ktoś mi wtyka garść cukierków... Oglądam się... Przystojny, wysoki pan z uśmiechniętym obliczem szepta — prosze przyjąć. Za chwilę Pan będziesz mówił, przyda się. Tą sympatyczną postacią był p. Dawid Narloch.

Przed bramą następują rozmowy. Przecina wstęgę biskup. Otwiera bramę Ks. Kiełczewski z Hałopolis. Obszerny kościół wypełnia się po brzegi. Mnogo ludzi pozostaje za murami i wypełnia dziedziniec. Przed starym ołtarzem stoi nowoczesny ołtarz. Zaplonęła pochodnia Milenijna, tj. ogromna świeca (cirio) w kształcie słupa. Ks. Biskup celebruje mszę Milenijną. Potężny chór śpiewa "Boże coś Polskę". — Cały kościół śpiewa. To chyba jedyna okolica na ziemi św. Krzyża, gdzie potomkowie pionierów śpiewają wszyscy z ochotą, na całe gardło... To piękna spuścizna po przodkach. Kazanie ks. Biskupa wzbudza uznanie. I podziw za wnikliwą znajomość historii Narodu Polskiego. (C. d. n.)

ROMAN WACHOWICZ

S. P. Ci którzy odeszli

SIOSTRA TERESA DOMACHOWSKA

Jak już podaliśmy, dnia 20 listopada zmarła w Domu Centralnym Sióstr Szarytek Sp. Siostra Teresa Domachowska, liczą 89 lat życia. Pochodziła z Pomorza - Drzycin (Polska), gdzie urodziła się w 1877 r. Do Brazylii przyjechała w 1908 r. Przez długie lata była aptekarką w prowizorycznym szpitalu w Prudentópolis, a jednocześnie nauczycielką w tamtejszej szkole. Jako aptekarka (farmaceutka) oddała niezliczone usługi dla różnego rodzaju chorych, którzy z braku lekarza, do niej udawali się po radę i ratunek. S. p. Siostra Teresa miała nadzwyczajny dar do leczenia, zwłaszcza niedomagań oczu. Z dalekich osiedli i miast przyjeżdżali do niej chorzy. Długie i pracowite 30 lat spędziła później w Kolegium Szarytek w Abranches, gdzie również jej wielka znajomość lekarstw i długoletnia praktyka w leczeniu były wielce cenione. Ostatnie lata spędziła w Centrali Sióstr Szarytek w Kurytybie. Tu też oddała ostatnie tchnienie. Pogrzeb odbył się na Abranches, w obecności licznych Sióstr, Księży i wielkiej rzeszy wiernych. Cześć Jej świetlanej pamięci!

STANISŁAW WIERZBICKI

Dnia 27 października br. w Cruz Machado — dystrykcie Sant'Ana zmarł tragiczną śmiercią Stanisław Wierzbicki w wieku lat 44. Został pochowany na cmentarzu Sant'Ana przy licznym udziale krewnych, znajomych, i sąsiadów. Pozostawił w nieutulonym żalu żonę z domu Podolaków i 6-cioro dzieci, jeszcze nieletnich. Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie, rodzina składa serdeczne Bóg zapłać.

SPROSTOWANIE

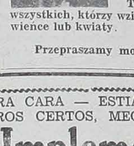

W nekrologu o śp. Witoldzie Michale Stasiaku, w numerze "Ludu" z 16 listopada br. zamieszczono mylnie podobiznę innego zmarłego. Niniejszym podajemy fotografię śp. Witolda Stasiaka.

W Nr. "Ludu" z 20 listopada — w nekrologu o śp. Janie Bonku opuszczono podziękowanie od Rodziny zmarłego dla Dra Edwina Tempskiego, Dra Falamini oraz dla wszystkich, którzy wzięli udział w pogrzebie i ofiarowali wience lub kwiaty.

Przepraszamy mocno za niedopatrzenie — Redakcja.

Ziarna i Kłosy

Jedna z najlepiej zorganizowanych placówek duszpasterskich na wychodźstwie w Brazylii, obok Kapelanii Polskiego Boskiej Częstochowskiej w Pôrto Alegre, pod kierownictwem dzielnego Ks. Leona Lisiewicza C.M., jest bez wątpienia placówka polska w São Paulo, obsługiwana przez pięciu kapłanów, w tym dzielnego Ks. Rektora Stanisława Księży Salezjanów, obecnie ks. Rektora Stanisława Łobaza i Ks. Jana Kasprzyka, bo zasłużony poprzednik Ks. Dr Antoni Łatka dożywa wieczoru życia, pełnego wielkich dzieł w cieniu świątnicy Matki Boskiej Wspomożycielki, gdzie dalej pracował z poświęceniem nad Rodakami.

Niezmiernie jestem wdzięczny Redakcji "Ziarna i Kłosy" że otrzymuję ten dwumiesięcznik, który czytam z zainteresowaniem od deski do deski.

Znam dużo polskich miesięczników na emigracji, w tym nym "Ave Maria" pisuję, ale żaden tak nie odpowiada chęci obecnej, jak "Ziarna i Kłosy".

Mają one nastawienie aktualne dla nas Polaków, rozsianym losem rzuconych na emigrację. Snują się w "Ziarnach i Kłosach" artykuły o Tysiącleciu Katolickiej Polski, szerzą słowa Ks. Kardynała Wyszyńskiego, pełne żywej wiary, ufności Chania Maryi i brzmiące miłością ku naszym braciom. Ateuszom materialistom, którzy niewiścią zioną ku Kościołowi Chrystusowemu, a do których Ks. Prymas każe nam mówić: pamiętajcie o nich, bacznymi.

Dowiadujemy się ze szpalt "Ziarna i Kłosy" o działaniach skich poczynaniach bezbożników, którzy za wszelką cenę chcą zniszczyć wiarę ludu katolickiego Polski na rozkaz Kremla i masonerii.

Prześliczne są opracowania szlachetnych sylwetek naszego narodu. Jednym słowem, "Ziarna i Kłosy" znajdują się swojemu w każdym domu polskim, czy polskiego pochodzenia w Brazylii Kolonia polska w São Paulo nie tylko ceni, ale czuje dumę narodowym, ale i materialnie podtrzymuje jedyny dwumiesięcznik Katolików w Brazylii. Cześć i uznanie za to, co przez swoje pisemko szerzą zdrowe nauki Chrystusowej i rozsiewają kłosy zdrowego patryotyzmu.

Ks. W. N.

PRZYJACIOŁOM WĘGROM

W 10-tą ROCZNICĘ POWSTANIA WĘGIERSKIEGO

Działa, bo mu sami pomagamy przez dekadencję nascych sumień, indyferentyzmu relatywizm, przez cały zespół filozofii i filozofijek, które dla "oryginalności" i zasłon dla mody odrzucają Dekalog, prawa Boże, porzucają zasady chrześciijańskie i w swej utopijnej abstrakcji i aberacji umysłowej dochodzą do zenitu absurdu: do kolaboracji z bolszewickimi katami i ich satelickimi zdrajcami narodowymi. Z ludźmi, którzy zatracili człowieczeństwo, którzy miana tego nie są godni nosić.

Tragiczne Powstanie Węgierskie, tak nieludzko zgniecione obrzymią przewagą militarną Sowietów, to krzyk na barykadach Człowieka o Wolność! To krzyk o Moralność, o Prawa Ludzkie! To wołanie i płacz ginących kobiet i dzieci, to konanie Bohaterów, którzy bronili swej Ojczyzny i swych rodzin! To apel, przypieczętowany krwią żołnierzy, do cywilizowanego świata o pomoc dla dzielnego Narodu Węgierskiego, by ratować starą kulturę przed zalewem chamstwa i podłości ateistycznych dzikusów. To błaganie Narodu Węgierskiego do Boga, który podobnie jak nasz Naród Polski, wydał szereg świetnych i Męczenników i niezłomnych rycerzy chrześcijańskich! Wolanie Narodu, który wydał uczonych, poetów i muzyków, który mimo, że jest terytorialnie mały, ma bezprzecenia więcej uraw do Niepodległości, niż niejedno "duże" państwo afrykańskie, o którego wolność rozdziera się teatralnie szaty na międzynarodowych konferencjach!

Nas Polaków niewolą Węgier boli. Nie tylko dlatego, że nas łacza wspólne karty wspaniałej historii. Nie tylko dlatego, że mamy wspólnych królów, wspólnych wodzów, bohaterów narodowych, wspólne stare sagi rodzinne. Nie tylko, że mamy piękne karty współżycia sąsiedzkiego, obopólne interesy, czy zwykła ludzka sympatia. Boli nas niewola Węgier na pewno wiecej niż innych, bo mając wspólna wiare i umiłowanie wolności — nie mogliśmy, będąc sami w niewoli, przyść z pomocą bohaterskim powstańcom i pomóc ginącym...

Narodowi Węgierskiemu składamy hołd. Hołd dla jego poświęcenia, dla jego niezłomnej postawy wobec sowieckich bohaterskich, którzy zginęli gin za Ojczyznę.

Wierzymy razem z całym chetnym Narodem Węgierskim, że Bóg Najwyższy pozwoli nam doczekać wyzwolenia naszych Narodów od brutalnej przemocy antychrześcijańskich imperialistów.

Łączmy się a polityczną migracją Węgierską w obronie słuszne prawa dla naszych Narodów!

Niech żyją Węgry! Magyarország!

LUD
Alameda Cabral 34
Caixa postal 38
Tel. 4-5217
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietária: Congregação da Missão
Diretor: Pe. Domingos Wisinski
Redator: Pe. José Zaluski

GODZINY URZĘDOWE: Od poniedziałku do piątku: 8 do 12 i od 14 do 18 godz. od 8 do 12

PRENUMERATA NA ROK 1966
W Brazylii i krajach Ameryki Południowej ..... Cr$ 4,
W Ameryce Północnej ..... US$ 1,
W Argentynie ..... $ 50 m/n
W Ameryce Środkowej i Północnej ..... US$ 1,
W Europie, Azji, Afryce i Australii ..... US$ 2,

Do poczty lotniczej dodatkowo:
Na Brazylię ..... Cr$ 1,
Do krajów Południowej Ameryki ..... $ 1,
Do U.S.A. ..... US$ 1,
Cena egzemplarza w Brazylii ..... Cr$ 1,
Cena egzemplarza w U.S.A. ..... US$ 0,
i Pôrto Alegre ..... Cr$ 1,

"LUD" wysyłany jest za zwrotem kosztów, jeśli nie ma innej możliwości.

São Paulo: w kiosku gazetowym na placu Antônio Prado (Avenida São João) w kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ
Estação da Luz. Sacristia da Igreja Matriz (capital), przy wielkim ołtarzu.
Pôrto Alegre: w kiosku na placu Abrão Paredes Lobo.

Brasília: można otrzymać gazetę w "Sala Paulo Internacional de Informações" COOPER PRESS, w Hotelu Imperial Hotel.

PRZEDSTAWICIELE ZA GRANICĄ:
W U.S.A.: — Rev. Fr. Stanisław Frost, 3101 Mt. John Kanty Pittsburgh, Pa.
W Argentynie: — Ks. Kazimierz Czajkowski, Avellaneda 127, Pozadas, Prov. Misiones.
Stanisław Dobrzański, Calle Doctor Rocca i Edison 1 Colonia Wanda, Prov. Misiones.
W Urugwaju: — Pan Jerzy Kozak Grzywnowicz, Calle Rambla, 3623, MONTEVIDEO.

Tomaz Bo

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MÁS COLHEITAS.
ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.
AGUARDAMOS SUA VISITA
IMAG - Implementos e Maquinas Agricolas Ltda
MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO
AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 — ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO — CURITIBA — MATRIZ EM SÃO PAULO

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

40 WIEKÓW POLSKIEGO GÓRNICTWA

Nigdzie bodaj na świecie nie ma poza Polską drugiego takiego kraju, który mógłby się wykazać równie imponującym i równie wszechstronnym zespołem zabytków historii górnictwa. Na ziemi polskiej przechowały się obiekty, w których od najdawniejszych czasów wciąż ten sam lud eksploatował minerały, materiały budowlane, rudy, kruszce i paliwa. Do najstarszych zaliczyć wypada neolityczną kopalnię krzemienia w Krzemionkach Opatowskich. Górnicy, którzy przed czterema tysiącami lat wznieśli ten najpiękniejszy z wszystkich znanych zabytków neolitycznego górnictwa, byli pionierami otwierającej się cywilizacji. U drugiego końca tego ciągu stanęła pierwsza na świecie kopalnia ropy naftowej, zbudowana w 1854 r. w Bóbrce przez Ignacego Łukasiewicza. Dzisiaj wiemy już, że ten zabytek jest milowym słupem w historii światowej techniki i gospodarki.

300.000 NIEŚLUBNYCH DZIECI

Blisko 300 000 nieślubnych dzieci przychodzi na świat corocznie w Stanach Zjednoczonych, jak stwierdza tygodnik US. News & World Report, a statystyki wykazują w tej sprawie tendencję zwyżkową — piszą "Wiadomości Codzienne". Jedno dziecko na każde czternaście urodzonych jest nieślubne.

Liczba nieślubnych dzieci wzrasta od 1961 roku, choć ogólna ilość urodzin w tym czasie zmniejszyła się. Gwałtowna zwyżka liczby nieślubnych dzieci wystąpiła od 1945 roku. Gdy w wojennym roku urodziło się 10 dzieci na każde tysiąc niezamężnych kobiet, to w 1964 roku było już 23 nieślubnych dzieci.

2.425 DZIENNIKÓW WYCHODZI W ZACHODNICH KRAJACH EUROPEJSKICH

W krajach należących do Wspólnego Rynku, do Wolnej Strefy Wymiany oraz w Hiszpanii, Portugalii i Grecji wychodzi razem 2.425 dzienników.

Pod względem ilości wydawanych dzienników na pierwszym miejscu znajdują się Niemcy Zachodnie (616), a następnie idą: Szwecja (172), Norwegia (162), Wielka Brytania (147), Finlandia (121), Francja (109), Hiszpania (108) i Portugalia (28).

KĄCIK LEKARSKI:

CO 10-TY MĘŻCZYZNA I CO 5-TA KOBIETA CIERPIĄ NA KAMIENIE ŻÓŁCIOWE

Kamienie żółciowe są bardzo częstym schorzeniem, ale nie zawsze wywołują bóle. W rezultacie sekcji zwłok stwierdzono, że przeciętnie około 10 procent ludzi ma kamienie żółciowe, jakkolwiek nie wywołują one bólów.

Najczęściej cierpienie to występuje po ukończeniu 30 roku życia i bardzo często u kobiet, po kilku porodach. Statystyka wskazuje na to, że co 10 mężczyzna i co 5 kobieta w średnim wieku mają kamienie żółciowe.

Przyczyny powstawania kamieni żółciowych są różnorodne. Niekiedy odgrywają rolę także infekcje, powodujące zapalenie błony śluzowej, które zakłóca odpływ żółci i przyczynia się do powstania kamieni żółciowych. Przyczyną mogą też być zakłócenia w przemianie materii, otyłość oraz zmiany chemiczno-fizyczne.

Bóle wywołane kamieniami żółciowymi mają charakter kolki. Pacjent często skarży się na "kurcze żołądka". Ból promieniuje na brzuch, klatkę piersiową lub łopatki i wraca w krótkich lub dłuższych odstępach czasu. Częstokroć występuje gorączka, wymioty, obstrukcja lub "ikterus" (żółte zabarwienie). Bezpośrednią przyczyną bólów są błędy dietetyczne lub wstrząsy fizyczne.

Kamienie żółciowe można leczyć dwoma sposobami: zwyczajną terapią lub zabiegiem chirurgicznym.

Pierwsza metoda leczenia nie prowadzi do zupełnego uzdrowienia, ale wprowadza cierpienie "w stan spoczynku". Należy stosować gimnastykę i ruch, nosić luźną odzież oraz zachowywać dietę — jeść mało i często, chude mięso, owoce i warzywa.

"Rozpuszczanie", kamieni żółciowych jest u nas jeszcze niemożliwe. Z Japonii nadeszła jednak wiadomość, że kilku lekarzom udało się z pomocą pewnego leku usunąć kamienie żółciowe za pomocą "rozpuszczenia".

Za wcześnie jeszcze na żywienie nadziei na skuteczność tej metody, dopóki prace badawcze, przeprowadzane na wydziałach w Tokio, Osaka i Kiuszu, nie zostały jeszcze zakończone.

Zabieg chirurgiczny jest jednak konieczny, gdy występuje zaropienie woreczka żółciowego, "ikterus" lub podejrzenie na raka.

Lekarz musi wziąć pod uwagę zabieg chirurgiczny, gdy pomimo terapii wciąż występują ataki, a ciągłe bóle uniemożliwiają pacjentowi regularną pracę.

Zapalenie woreczka żółciowego wywołuje śmierć u każdego dziesiątego pacjenta. Operacja woreczka żółciowego, przeprowadzona przez dobrego chirurga, wywołuje zaledwie 1 procent śmiertelności.

Fakty te powinien mieć na uwadze każdy człowiek, który staje przed zagadnieniem, czy usunąć woreczek żółciowy, czy nie.

Życie bez woreczka żółciowego może toczyć się zupełnie normalnie. W każdym razie przez pewien czas po operacji trzeba stosować dietę i inne rodzaje terapii.

ZŁOTE MYŚLI

(Zebrał Ks. Feliks Rokicki SDB)

● **Pijaństwo.** — Dziwne są skutki pijaństwa: w lampie daje alkohol światło, w motorze siłę, ale za to w głowie ciemność a w mięśniach słabość.

O. Marek Pociecha

● **Pijaństwo** w dziedzinie moralnej działa jak huragan, łamiący to co szlachetnego wyrasta w duszy człowieczej.

Ks. Arcybp. Kard. August Hlond

● **Z człeka pijanego,** konia chromego i z psa leniwego — jednaki pożytek.

Przysłowie polskie

● **Pokora** — Na głębszych fundamentach wyższy mur stać może
I wyższy rozum tylko na głębszej pokorze!

Adam Mickiewicz

PACZKI PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej, i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE pomoc
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" PACZKI SPECYFIKOWANE wg katalogu.
PEKAO posiada Paczki żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla pań, panów i dzieci, maszyny do szycia, dziewiarskie, lodówki. Sprzęt motorowy: samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy, węgiel i meble.
WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
Po katalogi i informacje należy zgłaszać się do:
PRZEDSTAWICIELKI PEKAO New York
p. HALINY BERGMAN, São Paulo
Caixa Postal 5127, Tel.: 52-87-29.

Casa Pavão
Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

NAJWYŻSZĄ WARTOŚĆ W POLSCE MAJĄ
PACZKI PEKAO
NOWY CENNIK NA ŻYCZENIE PRZESYŁAJĄ MIEJSCOWI PRZEDSTAWICIELE ORAZ
PEKAO TRADING CORPORATION 25 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y. 10004

Dr Kazimierz Sienkiewicz

Rio de Janeiro, dnia 3 listopada 1966.

Biała orchidea dla Zbigniewa Ziembińskiego!

Talia, Melpomene i Polihymnia, urodziwe muzy sztuki teatralnej, spędzały rozkoszne chwile przy kielichach nektaru, snując plany przyszłych triumfów. Lekki, figlarny wietrzyk z rajskiego Parnasu znosił czarowne marzenia, które przemieniły się w rzeczywistość. Oto w Rio de Janeiro oddawano hołd, służe i wiernemu czcicielowi muz, artyście, pedagogowi i dyrektorowi Brazylijskiego Teatru Młodych, Zbigniewowi Ziembińskiemu.

25 lat nieprzerwanej pracy na gościnnej Ziemi Krzyża Południa!

Nic dziwnego, że gazety w Rio de Janeiro, przez parę dni, dużymi i wielozna czącymi tytułami ogłaszały o tym niecodziennym wydarzeniu.

Liczne uroczystości, urządzane przez kolegów, uczniów i współpracowników, znalazły swoją apoteozę w dniu 3-X-1966, w umieszczeniu brązowej tablicy pamiątkowej ze złotymi obramowaniami, w Teatrze Młodych.

Również i Kolonia Polska, dzięki szczytnej inicjatywie Koła Polek, przyłączyła się do chóralnej czci, dnia 21-X-1966, w antrakcie, podczas przedstawienia "Orquideas para Claudia", w Teatrze Copacabana. Oficjalny orator, Lucyna Haczyńska, we zwięzłym i pełnym poetyckiej wiecistości przemówieniu, wyraziła dumę rodaków, cieszących się osiągnięciami artystycznymi Ziembińskiego wśród Brazylijczyków oraz jego srebrnymi godami w Teatrze Młodych.

Obserwowałem dostojnego Jubilata i widziałem na jego twarzy przewijającą się gamę — nie teatralnych — lecz prawdziwych uczuć. Widziałem jak zadrżał na wspomnienie występu w Warszawie, w sztuce "Lato w Noham", w której zabłysnął jego talent artystyczny... jak dalej drżał, słuchając życzenia, by nadal tak zwycięsko kroczył, z myślą, że: "złoty wiek jest zawsze przed nami".

Wtem, Mistrz sztuki przeszedł sam siebie! — widocznie opanowywane wzruszenie i uczucie radości wybuchły w spontanicznym dziękczynnym uścisku delegatki Koła Polek, gdy z rąk jej otrzymał pamiątkowy, zdobny adres, oprawiony przez Krystynę Hasler — Konwerską i usłyszał wymawiane słowa: "... i aby dostosować się do tytułu dzisiejszej sztuki — orchidea dla Ziembińskiego!"

Oklaski nie miały granic, a najdzielniej bili rodacy, a najwaliej biło serce Ziembińskiego.

Biała orchidea złączyła się z czerwienią pulsującej krwi, tworząc w abstrakcji narodowy sztandar. Wkrótce przyłączył się także brazylijski, poprzez miłą nutę delikatnego gestu wykonawców "Orquideas para Claudia", który improwizując zmienili tekst swoich ról, wprowadzając piosenkę i melodię polską.

Nasze skromne wyróżnienie tego wielkiego artysty, tylko prawdziwym uczuciem wdzięczności mogło dorównać nadzwyczajnemu hołdowi Brazylijczyków. Ów hołd przejawił się w wypowiedziach, ocenach i krytykach, rozkosznie nas upajających, z których jedna, graniczące z pochlebstwem, wspaniale analizowała wybitne stanowisko Ziembińskiego w sztuce i specjalnie w teatrze brazylijskim. Tłumaczenie tej precyzyjnej publikacji wygląda następująco:

"Nawet najbardziej wymowne gratulacje, złożone Ziembińskiemu w 25-tą rocznicę jego działalności artystycznej na scenie teatru brazylijskiego, nigdy nie mogłyby wynagrodzić tego, co nowoczesny teatr mu zawdzięcza. Nie umniejszając zasług dzielnych prekursorów narodowych, którzy już przedtem, lat 25 walczyli o teatr brazylijski, nie możemy pominać i nie uznać, że Ziembiński od chwili swego przybycia do Brazylii, w 1941 roku, był prawdziwym ojcem i rzeczywistym twórcą nowoczesnego teatru brazylijskiego. Niesłychany wkład jego można określić następującymi punktami:

1) Przez rewolucję jakiej dokonał w formie i w myśli teatralnej brazylijskiej, narzucając po raz pierwszy osobę dyrektora, jako właściwego autora intelektualnego w całości realizacji scenicznej i wprowadzając prawdziwie współczesne koncepcje techniczne i artystyczne — właściwie do tej pory nie znane w Brazylii — w inscenizacji, w efektach świetlnych, w interpretacji, w sposobie zapatrywania i uchwycenia fenomenu teatralnego.

2) Niezależnie od tego znaczenia, jako inowator, Ziembiński był odpowiedzialny zwłaszcza jako reżyser i artysta, za pewne real

Consideração

Constituiç

As eleições diretas
tamente muitas ilusões
as urnas a vontade po
paz política, liberdade e

Novas surpresas p
brasileiros a partir dest
da República. Foi reat
mutilado com os dias
estão na pauta a seren
mulgadas. Entre as pr
Nova Constituição, ou
parlamentar decretado
foi divulgada redação
estudo, apreciação de
liberais. Milhares de
todos os veículos de di
Pela atmosfera, então
pela reforma e adapta
sões. Restaria, apenas
Levantou-se, porém a
vação definitiva. Venti
gação da Lei Magna
mencionada por esta f
to total dos parlamenta
deriam ser transformi
Assembléia Constituint
democrático, ou seja,
tantes do povo estaria
matéria. Outra medida

O auge da questão
lamentaria as eleições
blica. A propensão de
de eleições indiretas.
outros cidadãos mostr
da. Eleições diretas er
pública seria a medid
sacrificado o regime d
sileiro: democratico.

TÓPICOS

DO EXTERIOR

★ Milhões de pessoa
lagos e pralas para nada
do Partido Comunista C
to, usam sua destresa pa
dando através dos cana
português, quarenta mil
1.348 fugitivos durante
perigos da travessia.

★ "LIFE", Revista n
mana que passou, exigiu
pelto da morte do presi
lista baseando-se em re
conclui, não pode ser um

★ Um avião B-52, dot
cente ao Comando Estr
de Hayhard, no Estado
tripulantes.

DO PAIS

★ As eleições para o
se realizaram em todo o
cionista levou vantagem
gas existentes. Os Esta
são: Acre, Amazonas, Ce
do dois os senadores a
Estado do Ceará, pelo M

★ Em vigor o novo
posições severas figuram
veículos motorizados que
nimo vigente no país.

★ Repercutiu desfa
entre os srs. Carlos Lace
Lisboa, visando a união
Branco. União esta que
ceitando até a colabora

DO PARANÁ

★ O sr. Ney Amintas
Estado, acaba de ser ele
NA, recebendo a mais
566.387 (64,5%) votos, o
vantagem de 249.060 vo
son Maculan e Afonso
O prestigio eleitoral pe
ser interpretado como p
revolucionário ou da su
de confiança à capacida

Definido o pleito no
Israel acompanhado do
blicas do Paraná Saul

★ O sr. Erondy Silve
dores de Curitiba, assu
tivo municipal em vista
Arzua.

★ Dia 17 p. p. o gov
sições do Art. 4.º do At
Prefeito da Capital par
A mensagem do manda
vação da Assembleia L
posse nos próximos dia

Rir é o m

PAI BOM...

— Papai, quer me
perguntou o garoto.
— Meu filho, não
— Ah, pai! — diss
nhor teve!

ELAS

— Você não me di
ves porque não os supo
— Disse... mas eu

ŻYCIE RELIGIJNE:

DRUGA NIEDZIELA ADWENTU

Ewangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 11

Onego czasu: Jan usłyszawszy w więzieniu o dziełach Chrystusowych, posławszy dwóch z uczniów swoich, rzekł mu: Tyś jest, który masz przyjść, czyli innego czekamy? A odpowiadając Jezus, rzekł im: Szedłszy, doniecie Janowi, coście słyszeli i widzeli: Ślepi widzą, chromi chodzą, trędowaci bywają oczyszczeni, głusi słyszą, umarli zmartwychwstają, ubogim opowiadają Ewangelię. A błogosławiony jest, który się ze mnie nie zgorszy. A gdy oni odeszli, począł Jezus mówić do rzeszy o Janie: Coście wyszli na puszczę widzieć? trzcinę chwiejącą się od wiatru? ale coście wyszli widzieć? człowieka w miękkie szaty oblecznego? Oto, którzy miękkie szaty noszą w domach królewskich są. Ale coście wyszli widzieć? Proroka? Zaiste powiadam wam i więcej niż proroka. Bo ten jest, o którym napisano: Oto ja posyłam Anioła swego przed obliczem Twoim, który zgotuje drogę Twą przed Tobą.

WIĘCEJ NIŻ PROROK

Dawniej Edwent był uważany za coś w rodzaju Wielkiego Postu. Więcej trzeba było poście, niż w innym okresie roku kościelnego: czynić pokutę za grzechy jako przygotowanie do Bożego Narodzenia. Dlatego Kościół dobierał Ewangelie na Adwent, w których jest mowa o św. Janie Chrzcicielu, przedstawiając Go jako wzór pokutujących, jako człowieka o silnym charakterze, który nie uląkł się nawet króla Heroda. Co za pochwała wyszła z ust samego Zbawiciela: "Między narodzonymi z niewiasty nie powstał większy od Jana". I że był więcej niż prorokiem. Od małego dziecka ćwiczy się na puszczy w uczynkach pokutnych, mając za odzienie skórę wielbłąda i jedząc miód leśny i szarańcze. To obraz człowieka wielkiego, według myśli Bożej. Tylu jest wielkich ludzi na świecie, o których piszą gazety, głosi radio, ale nie mogą wiele pomóc światu, aby zapanował pokój i sprawiedliwość, bo więcej opierają się na swojej mądrości niż na wierze w Boga i Jego Opatrzności. Świat potrzebuje ludzi na miarę św. Jana. Nie uczeni, nie politycy, nie bogaci poprawią stosunki na świecie, ale święci, wierzący, uczciwi i dobrzy na każdy dzień. Dlatego z radością czytam w amerykańskim piśmie, że powstała skromna organizacja pomocy wzajemnej bez względu na wyznanie, jako dążenie do zjednoczenia chrześcijan. Kto się znajduje w potrzebie, telefonuje do nich i zaraz przychodzą z pomocą. Oto przykłady: Ojciec pięciorga dzieci przekonał się, że żona jest umierająca na raka. Zatelefonował o pomoc i zaraz przysłano ochotników, którzy zajęli się gotowaniem, praniem i jeszcze zostali parę tygodni po śmierci żony.

Pewna kobieta powiadomiła, że jest po operacji i nie może płacić za czyszczenie mieszkania. Zaraz zgłosiła się parafianka od Dobrego pasterza, która zastępując służącą, szorowała podłogę, a także umyła okna. To są prawdziwi wielcy ludzie w oczach Boga. Jeśli takich będzie więcej, czy naprawdę nie byłoby lepiej na świecie? Niech każdy zacznie od siebie dobrze czynić drugim, choćby to były małe rzeczy, jak zniesienie przykrości wyrządzonej, darowanie uraz, pomożenie mu w jakikolwiek sposób. Będzie to miało większe znaczenie w oczach Boga, niż głośne konferencje wielkich mężów stanu. A nam takie postępowanie według miłości bliźniego więcej sprawi radości, niż wszystkie bogactwa i przyjemności tego świata

X. Z. P.

LIST WIGILIJNY DO OJCÓW RODZIN

Każdy z Was, Ojcowie Rodzin, będzie się starał zgromadzić przy stole swoją Rodzinę w Wieczór Wigilijny, podzielić się ze wszystkimi opłatkiem, złożyć sobie nawzajem życzenia i w świątecznym, radosnym nastroju przeżywać dzień Narodzenia Pańskiego. Choinka i kolędy śpiewane wspólnie, upomniki i świąteczne łakocie, a nade wszystko radość dzieci — będą tych chwil największą osiodą.

Jako biskup polski, ustanowiony dla opieki nad uchodźctwem polskim w całym świecie, chciałbym także w tym dniu Wigilijnym zgromadzić przy wspólnym Stole Pańskim wszystkie polskie rodziny, chciałbym przełamać się Opłatkiem — Chlebem Żywota i karmić nim wszystkich obciążonych i zmęczonych, a nade wszystko kochaną dziatwę i młodzież; chciałbym im wszystkim i Wam złożyć może najlepsze życzenia świąteczne.

Nie mogę w tym dniu być wszędzie, od Nowej Zelandii, Australii, poprzez całą Europę do obu Ameryk. A jednak duchowo będę z Wami, gdziekolwiek pożywać będziecie — dostatnią czy najskromniejszą Wieczerzę Wigilijną. I chciałbym, aby właśnie w czasie tej wieczerzy Ojcowie Rodzin zechcieli odczytać zebranym niniejszy list Wigilijny, skierowany przede wszystkim do Ojców Rodzin.

Wy Ojcowie Rodzin, z racji łaski stanu, jaką daje sakrament małżeństwa, jesteście współuczestnikami Królewskiego Kapłaństwa Chrystusowego, i Jego współpracownikami w wydaniu na świat i wychowaniu po chrześcijańsku dzieci. Jako Biskup, sprawuję Ojcostwo duchowe nad całą powierzoną mej pieczy owczarnią, najpierw składam Wam najlepsze życzenia, abyście wespół ze Swymi Małżonkami wykonywali wiernie i dobrze obowiązki rodzicielskie wyrażające się w chrześcijańskiej atmosferze rodzinnej, przepojonej miłością i wyrozumiałością, budującej ładem, harmonią a opromienionej obfitością łaski Bożej.

Za Waszym, Ojcowie, pośrednictwem przesyłam najlepsze życzenia dla Dziatwy i Młodzieży. Na pewno chcielibyście wszyscy, aby rosły one i rozwijały się jak najwspanialej, by uczyły się dobrze i pilnie, by były wzorowe w rodzinie, nie zaniedbywały nauki przedmiotów ojczystych, pielęgnowały mowę ojców i bogatą katolicką tradycję narodową, by rosły na dobrych obywateli krajów osiedlenia, ale miłujących też Polskę, by nade wszystko rozwijały wrodzone zdolności, osiągały pełnię cnót chrześcijańskich i dziecięctwa Bożego.

Składając Wam te życzenia, przekazuję także moją gorącą prośbę, do Was Młodzieży i Dziatwo. Proszę Was o Wasze modlitwy. Proszę, jeśli to tylko będzie możliwe, abyście ofiarowały Komunię świętą w dzień Bożego Narodzenia, w intencji Kościoła, tak bardzo ucieskanego teraz w Polsce, abyście upraszały łaski potrzebne dla Ks. Kardynała Prymasa, Księży Biskupów, Duchowieństwa świeckiego i zakonnego, dla wszystkich Wiernych. Módlcie się także o łaski dla nas w pracy na uchodźctwie, dla Waszego Biskupa, Redaktorów, Duszpasterzy, dla Rodziców i Wychowawców, dla Organizacji Polskich do których należycie, abyśmy — mimo rozproszenia i jakże różnych warunków życia — stanowili jedność.

Zjednoczmy się w adoracji Nowonarodzonego, Boga-Człowieka. Niechże Boża Dziecina uwielbiana będzie przede wszystkim przez Dziatwę i Młodzież wraz z jej rodzinami, bliskimi, znajomymi.

Episkopat Polski przez dziewięć lat Wielkiej Nowenny Narodu prowadził nas, aby w roku obchodu Tysiąclecia naród Polski był Bogiem silny, aby wszyscy Polacy, gdziekolwiek żyją, przeżywali tę chwilę w stanie łaski. Zbliżamy się do końca naszego Jubileuszowego Roku. Boże Narodzenie jest doskonałą okazją sakramentalnego, mistycznego pojednania i zjednoczenia wszystkich Polaków. Nie ominimy tej wyjątkowej okazji. Niech ona stanie się "dobrym starem" na drugie tysiąclecie, w które wkraczamy i za które właśnie my jesteśmy teraz współodpowiedzialni.

Jeśli list ten skierowany jest przede wszystkim do Rodzin, nie wykluczа on ludzi samotnych, którzy Wilię spożywać będą sam na sam z Bogiem. Niech pamiętają, że cierpienia ich samotności mają wielką wymowę i moc. Niech więc zechcą ofiarować swe cierpienia, troski i osamotnienie, jako dar najwspanialszy Nowonarodzonej Dziecinie, a Ona stokrotnie wynagrodzi łaskami. Jako Biskup — proszę o te ofiary, bo one są potrzebne dla chwały Bożej — a o ile to możliwe — chciałbym się też odwiedzić łac Wam, ludziom samotnym, z głębi serca płynące życzenia — słowami, które głosili Aniołowie przy stajence: "pokój ludziom dobrej woli".

List ten skierowałem głównie do Ojców Rodzin, podkreślając ich rolę w naszej społeczności. Nie zapomniałem jednak o wielkim zadaniu Matek. Dla nich będzie mój następny list.

Niech łaska Boża będzie z Wami wszystkimi, darząc Was pokojem i radością.

Rzym, Boże Narodzenie 1966.

† *Władysław Rubin*

W STRESZCZENIU...

★ **Ojciec św. upoważnił Episkopat włoski** do sprzedania srebrnych czy złotych wotów ofiarowanych przez wiernych w miejscach świętych, by nieść skuteczną pomoc dla wielkiej liczby powodzian we Włoszech. Powódź ta prócz olbrzymich szkód materialnych spowodowały zgon 180 osób.

★ **Wielki problem dla rządu** Indii stanowi z jednej strony głód, a z drugiej istnienie 80 milionów krów uważanych przez ludność hinduską za niejszą Wieczerzę Wigilijną. I chciałbym, aby właśnie w czasie tej wieczerzy Ojcowie Rodzin zechcieli odczytać zebranym niniejszy list Wigilijny, skierowany przede wszystkim do Ojców Rodzin.

Wy Ojcowie Rodzin, z racji łaski stanu, jaką daje sakrament małżeństwa, jesteście współuczestnikami Królewskiego Kapłaństwa Chrystusowego, i Jego współpracownikami w wydaniu na świat i wychowaniu po chrześcijańsku dzieci. Jako Biskup, sprawuję Ojcostwo duchowe nad całą powierzoną mej pieczy owczarnią, najpierw składam Wam najlepsze życzenia, abyście wespół ze Swymi Małżonkami wykonywali wiernie i dobrze obowiązki rodzicielskie wyrażające się w chrześcijańskiej atmosferze rodzinnej, przepojonej miłością i wyrozumiałością, budującej ładem, harmonią a opromienionej obfitością łaski Bożej.

Za Waszym, Ojcowie, pośrednictwem przesyłam najlepsze życzenia dla Dziatwy i Młodzieży. Na pewno chcielibyście wszyscy, aby rosły one i rozwijały się jak najwspanialej, by uczyły się dobrze i pilnie, by były wzorowe w rodzinie, nie zaniedbywały nauki przedmiotów ojczystych, pielęgnowały mowę ojców i bogatą katolicką tradycję narodową, by rosły na dobrych obywateli krajów osiedlenia, ale miłujących też Polskę, by nade wszystko rozwijały wrodzone zdolności, osiągały pełnię cnót chrześcijańskich i dziecięctwa Bożego.

Składając Wam te życzenia, przekazuję także moją gorącą prośbę, do Was Młodzieży i Dziatwo. Proszę Was o Wasze modlitwy. Proszę, jeśli to tylko będzie możliwe, abyście ofiarowały Komunię świętą w dzień Bożego Narodzenia, w intencji Kościoła, tak bardzo ucieskanego teraz w Polsce, abyście upraszały łaski potrzebne dla Ks. Kardynała Prymasa, Księży Biskupów, Duchowieństwa świeckiego i zakonnego, dla wszystkich Wiernych. Módlcie się także o łaski dla nas w pracy na uchodźctwie, dla Waszego Biskupa, Redaktorów, Duszpasterzy, dla Rodziców i Wychowawców, dla Organizacji Polskich do których należycie, abyśmy — mimo rozproszenia i jakże różnych warunków życia — stanowili jedność.

Zjednoczmy się w adoracji Nowonarodzonego, Boga-Człowieka. Niechże Boża Dziecina uwielbiana będzie przede wszystkim przez Dziatwę i Młodzież wraz z jej rodzinami, bliskimi, znajomymi.

Episkopat Polski przez dziewięć lat Wielkiej Nowenny Narodu prowadził nas, aby w roku obchodu Tysiąclecia naród Polski był Bogiem silny, aby wszyscy Polacy, gdziekolwiek żyją, przeżywali tę chwilę w stanie łaski. Zbliżamy się do końca naszego Jubileuszowego Roku. Boże Narodzenie jest doskonałą okazją sakramentalnego, mistycznego pojednania i zjednoczenia wszystkich Polaków. Nie ominimy tej wyjątkowej okazji. Niech ona stanie się "dobrym starem" na drugie tysiąclecie, w które wkraczamy i za które właśnie my jesteśmy teraz współodpowiedzialni.

Jeśli list ten skierowany jest przede wszystkim do Rodzin, nie wykluczа on ludzi samotnych, którzy Wilię spożywać będą sam na sam z Bogiem. Niech pamiętają, że cierpienia ich samotności mają wielką wymowę i moc. Niech więc zechcą ofiarować swe cierpienia, troski i osamotnienie, jako dar najwspanialszy Nowonarodzonej Dziecinie, a Ona stokrotnie wynagrodzi łaskami. Jako Biskup — proszę o te ofiary, bo one są potrzebne dla chwały Bożej — a o ile to możliwe — chciałbym się też odwiedzić łac Wam, ludziom samotnym, z głębi serca płynące życzenia — słowami, które głosili Aniołowie przy stajence: "pokój ludziom dobrej woli".

List ten skierowałem głównie do Ojców Rodzin, podkreślając ich rolę w naszej społeczności. Nie zapomniałem jednak o wielkim zadaniu Matek. Dla nich będzie mój następny list.

Niech łaska Boża będzie z Wami wszystkimi, darząc Was pokojem i radością.

Rzym, Boże Narodzenie 1966.

† *Władysław Rubin*

★ **Ankieta przeprowadzona w Niemczech Zachodnich** na temat częstego czytania Pisma świętego wykazała, że 5% protestantów czyta Biblię co dwa dni, 5 procent katolików czyni to raz na 3 dni. 65% katolików i 6 procent protestantów nie czyta Pisma św. poza tekstem liturgicznym.

★ **W Rzymie odbył się zjazd** 2.750 przełożonych klasztorów i zgromadzeń męskich, by zorganizować międzynarodowe zjednoczenie generalnych matek przełożonych, celem skoordynowania wspólnej akcji w duchu soborowym.

★ **Z Moskwy donoszą**, że prezydent ZSRR — Michał Podgórny zamierza złożyć wizytę Papieżowi w Watykanie, w styczniu lub lutym przyszłego roku, by wyrazić zdania na temat pokoju w Wietnamie.

★ **Amerykanka** dr Evelyn Eaton została wyznaczona na stanowisko profesora psychologii w seminarium duchownym w Hong Kongu.

RENNER
a boa roupa
ponto por ponto
TRAJE OU CALÇA
em Tergal, Nycron, Tropical ou Linho
representam
QUALIDADE E PREÇO JUSTO
Adquira-a no seu revendedor
J. ALVES PINTO & CIA. LTDA.
Rua Emiliano Perneta, 26
até em 6 PAGAMENTOS
CONHEÇA A NOVA LINHA DE
CALÇAS RENNER-67

WIEŚCI Z POLSKI

POWSTAŁA POLSKA AGENCJA INTERPRESS

(KAI) — W ramach RSW "Prasa" powstała nowa agencja prasowo-wydawnicza pod nazwą Polska Agencja Interpress. Do zadań nowej agencji należy wydawanie czasopism, książek oraz różnego rodzaju publikacji w językach obcych i polskim, popularyzujących w świecie politykę i dorobek naszego kraju. Wydawnictwa i publikacje Interpress służyć będą czytelnikom, wśród nich wielomilionowej rzeszy Polonii. Wydawnictwa Interpress będą także do nabycia w krajowej sieci księgarskiej i kolportażowej. W skład nowej agencji weszły: wydawnictwo "Polonia", Zachodnia Agencja Prasowa i redakcja Arpress, działająca poprzednio w ramach Agencji Robotniczej. Polską Agencją Interpressu kieruje kolegium, któremu przewodniczy redaktor naczelny i wiceprezes Zarządu Głównego RSW "Prasa" — red. Jerzy Solecki.

ECHA WIZYTY MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH KANADY W POLSCE

(FEI) — W drugim tygodniu listopada br. przebywał w Polsce z oficjalną wizytą minister spraw zagranicznych Kanady Paul Martin. Podobnie jak wizytom innych zachodnich polityków w Polsce tak i tej ostatniej prasa i radio warszawskie nadały szeroki rozgłos propagandy. Podkreślano m. in., że w historii stosunków polsko-kanadyjskich jest to pierwsza tego rodzaju wizyta.

Dzienniki warszawskie "przypomniały", że przez szereg lat powojennych nad zbliżeniem polsko-kanadyjskim "ciążyła sprawa przetrzymywania w Kanadzie polskich pamiątek narodowych — Skarbów Wawelskich". Wiadomo jednak, że wiele polskich pamiątek narodowych i dzieł sztuki dotąd nie powróciło z Rosji Sowieckiej do Polski a mimo fakt ten nie wpłynął na rozwój "braterskiej przyjaźni i wszechstronnej współpracy polsko-radzieckiej". W październiku 1960 r., a więc dopiero po 15 latach od zakończenia wojny, Moskwa zwróciła insygnia dwóch królów polskich — Augusta II i III, które zrabowane zostały podczas wojny. Jak wiadomo z końcem marca 1961 roku przywieziono z Kanady do Krakowa resztę skarbów wawelskich.

BOAS SEMENTES
Sementes de Repolho Híbrido
Japonêsa: Adubos Ouro Verde, Manzate, outro Fungicida e Insecticida.
Avenida 7 de Setembro, 2.175 — CURITIBA - PR

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECANICA DE AUTOMÓVEIS
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
PLANTÃO AOS DOMINGOS E FERIADOS
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

Retificadora BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. — Robota gwarantowana i szybka. —
CENY PRZYSTĘPNE
Rua Marechal Floriano 4100 — Fone: 4-2635
CURITIBA — PARANA

Rádio Cambijú Ltda.
ZY 5 - 27 - Kc/s - 1050 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ
Boa música, Clube dos Sócios, Teatro em Família, Hora da Música Popular (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCÁRIA — FONE:109 — PARANÁ

W KILKU ZDANIACH:

● **Nowe Połączenie Warszawa — Montreal** — (KAI) 1 listopada uruchomiona została przez radzieckie linie lotnicze "Aerofłot" nowa, regularna linia na trasie Moskwa - Montreal (Kanada). Dzięki otwarciu nowej linii także uzyskano nadzwyczaj dogodne połączenie lotnicze pomiędzy Polską a Kanadą. Podróż z Warszawy do Moskwy samolotem trwa ok. 2 godz. Odcinek Moskwa — Montreal pokonywać będą samoloty "Aerofłotu" w 15 godzin. Tak więc lot na trasie Warszawa — Montreal via Moskwa — wynosi zaledwie 17 godzin.

● **200 lat Mennicy Warszawskiej** — W roku obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego — Mennica Warszawska obchodzi 200-lecie swego założenia. Uroczystości 200-lecia Mennicy odbyły się 11 i 12 bm. W kuluarach Teatru Narodowego w Warszawie otwarta zostanie wystawa monet i medali wybitych w zakładzie. Z okazji 200 rocznicy zakładu, została nie wybita niewielka ilość monet 10-złotowych, które na obwodzie będą miały okolicznościowy napis.

● **Polska technika za granicą** — (KAI) — Katowickie Zjednoczenie Budownictwa Górniczego, grupujące m. in. wszystkie krajowe przedsiębiorstwa robót górniczych, zawarło trzy kontrakty z towarzyszami eksploatującymi kopalnie rud metali nieżelaznych na Sardynki. Umowy obejmują rozbudowę i modernizację kopalni — według polskich projektów, przez górników, z użyciem polskiego sprzętu i maszyn. Część bazy technicznej odkupiona zostanie przez Włochów. Pierwsze prace na Sardynii wykonywane przez polskich górników rozpoczną się w grudniu br.

● **Pod znakiem Merkurego** — (KAI) — Od 2 - 5 bm. przebywała w Warszawie delegacja gospodarcza Brazylii pod przewodnictwem sekretarza generalnego w min. spraw zagranicznych Brazylii ambasadora J. O. de Meira Penna. Delegacja przeprowadziła rozmowy na temat warunków zwiększenia eksportu do Brazylii polskich maszyn, urządzeń i innych towarów oraz importu do Polski takich towarów brazylijskich jak kawa, ruda, surowce włókiennicze i inne. W wyniku wzajemnych ustaleń podpisany został protokół z powyższych rozmów.

● **Polacy budują stocznie w Islandii** — (FEI) — Dzienniki warszawskie (m. in. "Trybuna Ludu") doniosły, że w porcie gdańskim rozpoczęto w październiku br. załadunek urządzeń dla stoczni rybackich w Islandii. Na podstawie umów Polacy budować będą i modernizować cztery stocznie rybackie w miejscowościach Njardvik, Neskaupstadur, Akureyri i Hafnarfrjodur.

Już w październiku rozpoczął się rozruch nowych urządzeń, który kontynuowany jest w listopadzie. "Połowę wartości dostaw dla stoczni islandzkich — jak informowała "Trybuna Ludu" (nr 271) — stanowią urządzenia slipowe zaprojektowane przez polskich konstruktorów i wykonane w zakładach mechanicznych "Projamet" w Gdańsku i zakładach w Pile". "Dostawy polskich urządzeń a zwłaszcza rewelacyjne urządzenia slipowe cieszą się wysokim poziomem technicznym".

● **27 rocznica aresztowania krakowskich profesorów** — (KAI) — 5 bm. w 27 rocznicę aresztowania przez hitlerowców najwybitniejszych przedstawicieli krakowskiego ośrodka akademickiego na Uniwersytecie Jagiellońskim uczczono ich pamięć. Uroczystość zgromadziła obok rodzin ofiar pozostałych przy życiu profesorów, aresztowanych przed 27 laty. O zbrodniczej akcji okupanta, zmierzającej do zagłady polskiej inteligencji mówił rektor UJ prof. dr M. Klimaszewski. Pod tablicą pamiątkową w sali nr 56 Collegium Novum, gdzie nastąpiło aresztowanie złożono wieńce i wiązanki kwiatów.

● **Polscy energetycy projektują gigantyczne kominy** — (KAI) — Najwyższy w Polsce komin fabryczny stoi w Sierszy i należy do tamtejszej elektrowni. Warszawski Pałac Kultury i Nauki w Warszawie jest od niego niższy o 29 metrów. Polscy energetycy stają się specjalistami w projektowaniu gigantycznych kominów. Ostatnio sporządzili dokumentację Olbrzymiego kolosa dla NRD. Komin ten stanie w Schlocam Lausitz i będzie miał 300 metrów wysokości, tyle co Wieża Eiffla. Przystąpiono także do opracowania projektu kolosalnego komina. Wysokie kominy są najbardziej skutecznym środkiem przeciw zanieczyszczeniu powietrza.

● **Pożyteczna bomba** — (KAI) — Instytut Chemii Ogólnej w Gliwicach wzbogacił bogaty zasób cennych urządzeń laboratoryjnych — bombę kobaltową do leczenia nowotworów złośliwych. Urządzenie to znajduje się także w Instytucie Onkologii w Warszawie. Dzięki bombie kobaltowej można leczyć 3 razy więcej pacjentów. Nowe urządzenie o wartości 66 tysięcy dolarów zakupione zostało przez "Fundację im. J. Pułaskiego".

POLONIA ZAGRANICZNA

AUSTRALIA

O rozwój polskiego szkolnictwa

Tegoroczny zjazd delegatów Związku Polskiego w N. P. W. dał szczególny wyraz trosce o zapewnienie rozwoju polskiego szkolnictwa sobotniego oraz postulował wprowadzenie języka polskiego jako przedmiotu egzaminacyjnego w szkołach państwowych drugiego stopnia

CZECHOSŁOWACJA

Jubileuszowy numer miesięcznika "Zwrot"

W Czeskim Cieszynie ukazał się jubileuszowy numer miesięcznika kulturalnego "Zwrot" organu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czechosłowacji, wychodzącego od założenia związku to jest od roku 1947. Numer jubileuszowy jest dwusetnym numerem pisma, założonego przez znanego za Olzą poetę polskiego Pawła Kubisza. Omawiając cele i zadania pisma redaktorzy piszą iż "Zwrot" podejmuje zywotną problematykę regionu, któremu służy. Poświęca on także wiele uwagi działalności i ciągłości życia kulturalnego Polaków w Czechosłowacji.

WIELKA BRYTANIA

Polak bez wyższych studiów — Doktorem Filozofii

Rzadki wypadek nadania tytułu filozofii człowiekowi, który nie ukończył wyższych studiów miał miejsce w Wielkiej Brytanii. Chodzi o Polaka, 39-letniego p. Alfreda Brammellera, który zasłynął jako niezwykle uzdolniony matematyk. Po wojnie znalazł się w Wielkiej Brytanii, gdzie skończył szkołę techniczną i rozpoczął pracę jako mechanik w wielkiej firmie elektrycznej. Po kilku latach przeszedł do działu badawczego i swoimi znakomitymi analizami matematycznymi przyczynił się do znacznego obniżenia kosztów produkcji.

Polonia Polska w Manchesterze

Na obszarze wielkiego Manchesteru mieszka ok. 5 tysięcy Polaków. Większość z nich to byli kombatanci drugiej wojny światowej. Wielu z nich pracuje w budownictwie. Młodzież coraz częściej studiuje na wyższych uczelniach, które wydały już wielu inżynierów i lekarzy narodowości polskiej.

FRANCJA

Święto Zmarłych we Francji

W dniu Święta Zmarłych została uczczona pamięć Wielkich Polaków, których groby rozsiane są w licznych miejscowościach Francji. Wieńce i wiązanki kwiatów złożono w Paryżu, na cmentarzu Langannerie — Urville w departamencie Calvados, na grobach setek żołnierzy Pierwszej Polskiej Dywizji Pancernej, poległych w walkach o wyzwolenie Normandii, na paryskim cmentarzu Pere-Lachaise, gdzie znajdują się m. in. groby Chopina i gen. Wróblewskiego, na grobie Marii Skłodowskiej - Curie w Sceaux oraz na Mont-Valerien, przy mauzoleum "Francji walczącej" pod pomnikiem członków ruchu oporu, rozstrzelanych przez hitlerowskiego okupanta.

Szczególnie podniosła uroczystość odbyła się na cmentarzu polskim w podparyskiej miejscowości Montmorency, gdzie w jednym z grobów spoczywają zwłoki Kamila Cypriana Norwida. Napis na wstędze wieńca nawiązywał do obchodzonej w br. 145 rocznicy urodzin wielkiego poety. Złożono również wieńce i wiązanki kwiatów na znajdujących się na tym samym cmentarzu grobach Mickiewicza, Niemcewicza oraz przy tablicy pamiątkowej ku czci gen. Władysława Sikorskiego.

W Lyonie, na cmentarzu wojskowym La Doua, gdzie znajdują się groby licznych Polaków, w tym polskich lotników, odbyła się podniosła uroczystość z udziałem dowódcy miejscowego okręgu wojskowego, kompanii honorowej armii francuskiej oraz licznych delegacji organizacji kombatanckich z pocztami sztandarowymi.

USA

Zgon B. Mayora Buffalo

Na początku października br. zmarł w Buffalo, N. Y. b. mayor miasta — Czesław Kowal w wieku 62 lat. Zmarły w 1963 roku odwiedził Polskę na czele delegacji burmistrzów kilku miast amerykańskich, będących z pochodzenia Polakami.

Pożyteczna książka

Ogólnochicagoski Komitet Uczczenia Tysiąclecia Polski wydał książkę pt.: "A thousand Years of Polish Heritage". Autorką jest p. Halina Iwanicka.

Stypendium dla Polki

Barbara Gembara z Chicago, Polka z pochodzenia, otrzymała stypendium rządowe na odbycie podróży po kilku krajach europejskich, w celu nawiązania bezpośredniego kontaktu ze studentami europejskimi, poznania ich obyczajów, systemów nauczania i poglądów na tematy międzynarodowe. Podróż organizowana jest przez Uniwersytet Indiana.

Awans polskiego naukowca

Uczony amerykański, polskiego pochodzenia, dr Szczepan J. Łukasik, mianowany został dyrektorem ARPA (Adwanced Research Projekt Agency) — instytutu, zajmującego się doskonaleniem środków rejestrujących eksplozje atomowe i radioaktywność.

Auto Vidros São Cristóvão
Najlepiej i najtaniej wykona ci pracę w twoim samochodzie lub ciężarówce
Wielki wybór szkła "triplex", "panorámico", gum, zamków, klamek i dużo innych części samochodowych.
Przyjdź, zobacz i przekonaj się!
Właściciel — KAMIŃSKI E WIŻBYCKI LTDA.
Rua Nilo Cairo n.º 52 a 54 — Fone: 4-7349
Cont. da R. André de Barros — a 100 metros da Estação Rodoviária

DZIAŁ POETYCKI

pod redakcją Stefana Czaplińskiego

WIERSZ DLA WARSZAWY

Kiedy śnieg cicho prószył zimową pogodą
I smutnie nad dachami gasło słońce krwawe,
Z pomnika, wzniesionego za najeźdźcy zgodą,
Mickiewicz zamyślony patrzał na Warszawę.

Owiany zimny wiatrem, wiejącym od Wisły,
Wonią liści zeschniętych i trupiego gnicia,
Przenikał wszystkich ludzi najskrytsze zamysły
I mury, których nigdy nie widział za życia.

Patrząc w Zamku królewską potrzaskaną głowę,
W kościotrupy kościołów jak potworne sztolnie,
Mierzył to co zrobiło Herculanum nowe,
Które na śmierć męczeńską poszło dobrowolnie.

Ujrzał łunę nad miastem i więzienne kraty,
Okrucieństwa nieznane ludzkiej wyobraźni,
I słyszał kiedy cichły moskiewskie armaty
Ażeby swym milczeniem dopomóc tej kaźni.

I jako Bóg w dzień sądu mieczem Archanioła,
Wodząc wieszczą swą ręką na lewo i prawo,
Oddzielił tych, co milcząc nie ugięli czoła,
Od tych, co są narodu skorupą plugawą.

I wtedy w sercu z brązu zadrgał wielki temat,
Którego nikt poza nim godnie nie wypowie
I w tym wichrze od Wisły rozpoczął poemat:
"Warszawo wiecznie wolna, Ty jesteś jak zdrowie".

1948

Jan Lechoń

OBJAŚNIENIA

Dobiega dziesięć lat od tragicznej śmierci Lechonia na obcej ziemi. Póki sił starczyło, poeta pisał, tworzył, walczył o wolną Polskę. Niestety tych sił zbrakło, nastąpiło załamanie i samobójcza śmierć. I tak odszedł poeta, który mógł jeszcze wiele dobrego przynieść narodowi, gdyż talent posiadał wielki a miłość ojczyzny niepowszednią. Niech dobry Bóg mu wybaczy, a rodacy zachowają w pamięci świątnicy.

tępowało po daniu. Ludzie jedli i pili. Spożyto już dużą ilość potraw, gdy z miejsca swego pośrodku stołu podniósł się coronel.

Wodził oczyma po zebranych i powiedział wreszcie, gdy uciszyło się zupełnie:

— Panie i panowie, mam dla was dobrą nowinę. Washington Louis i jego poplecznicy dość długo deptali prawo, naigrawając się z woli ludu. Kraj jęczy w nędzy i poniżeniu. Grono obywateli, do których i ja mam zaszczyt należeć, postanowiło położyć kres uciskowi. Pięć tysięcy ludzi, przyzwoicie uzbrojonych, zgromadziło się w tym oto majątku, czekając na hasło. Panowie, niech żyje rewolucja, precz z tyranem!

Rozległy się brawa. Mężczyźni wydobyli rewolwery i wśród pisków kobiet, brzęku tłuczonego szkła, rozległy się strzały na wiwat.

Gdy w końcu zapanował spokój coronel oświadczył:

— Panie i panowie, jest jeszcze druga nowina o nierównie mniejszym znaczeniu. Córka moja, Bianka, wychodzi za mąż za Ernesta Silwę. Z prawdziwym zadowoleniem zgodziłem się na ten związek, którego źródłem nie jest kenwenans, ani wyrachowanie, lecz obopólne gorące uczucie. Panie, panowie, wznoszę toast za pomyślność narzeczonych!

— Za pozwoleniem — krzyknął generał Mello Vianna, starając się zagłuszyć wiwaty. — Za pozwoleniem!

Podniósł puchar pełen wina i powiedział kłaniając się Biance:

— Senhorito!

Bianka skłoniła lekko głowę.

— Senhorito i wy mili współbiesiadnicy! Jestem żołnierzem i nie umiem przemawiać, ale słowa gospodarza wzruszyły mnie do głębi, muszę się do nich dołączyć. Panowie, najpiękniejszy kwiat Mato Grosso, cudna dziewica, podaje dłoń dzielnemu potomkowi starego rodu. Będę wyrazicielem myśli wszystkich zebranych, jeżeli zaznaczę, że fakt ten napawa nas radością. Żyjemy w smutnych czasach. Przemoc tyrana, przemoc Washingtona Louisa, zabiera nam ostatnie strzępy wolności. Obarczeni nadmiernymi podatkami, gnębieni przez korupcję i matactwa wrogów ojczyzny i Kościoła, przebywamy w mrokach nocy. Toteż każde wydarzenie, zapowiadające jutrzenkę wolności, budzi oddźwięk w naszej duszy. Dwa serca łączą się w dozgonnym związku, a ja sobie mówię: "Póki żyją dawne obyczaje, póki żyje solidarność obywatelska, nie zginie Brazylia i niech drży tyran"! Panowie i panie, wzno

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 - 11 i od 2 - 6.
R. Volunt. da Pátria, 620 - Curitiba.

DR STANISLAW PUCHALA
CIRURGIAO - DENTISTA
SÃO PAULO
Rua Guaianazes, 357 — 1.° andar
Sala 11 — SÃO PAULO
Expediente: das 9 às 12 horas e das 14 às 20 horas.

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MAŁHAS" - PONCZOCHY - RĘCZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście! *Przed zakupem prosimy zbadać ceny w* **Casa Hoffmann** Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem). — Fone: 4-1698 — CURITIBA

AVENTAIS E GUARDA - PÓS
Aventais profissionais, para médicos, dentistas, professôres, escolares. Fornecemos para indústrias armazens, escritórios e lojas.
Preços especiais para atacado.
Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil
Camisaria Pinheiro
Rua Barão do Rio Branco, N.° 5 — Fone: 4-7868 — MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro, N.° 471 — CURITIBA — PARANÁ

Farmacia e Drogaria Stellfeld
Matriz: Praça Tiradentes, 530
Filiais: Rua Riachuelo, 138 e PARMASTEL, Travessa Oliveira Belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

PEWNIE TANIO
P.K.O. - WARSZAWA
SWOBODNY WYBÓR
Paczki albo Złotówki
Angielskie wyroby płócienne przesyłamy przez
TAZAB — LONDON
EMPR J. RAJIC
Praça da Sé, 399 — Tel.: 36-8530
SÃO PAULO, Caixa Postal 3950
RÚSSIA
RUMANIA
JUGOSLÁVIA
Despachamos pacotes com alfândega já paga, recebedor não paga nada
IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAHA
GENEX — Berlin
V/O VNESHPOSYLTORG — MOSKWA
Despachamos pacotes até 10 kilos inclusive café para Itália

Lekarze:

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRORGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE:
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Dom Pedro II 829 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

Dr LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki szpitalach USA. Kurs specjalizacji New York. P.M.S.H.
Choroby kiszki odbodowej. Hemorol dy. Pistuły i t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przy mule od 10-el do 11.30 i od 15 - 18
Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954 Bacacheri — Telefon: 4-5473

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw. Paraná
Po powrocie z Europy przyjmuje:
Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes 530 od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

CLÍNICA ESPECIALIZADA DE ALERGIA
Prof. José Maria Munhoz da Rocha
C. R. M. 76
Rozpoznanie i leczenie różnych objawów alergii.
GODZINA UMÓWIONA
Przyjmuje od 15 do 18 godziny.
Leczenie ograniczą się wyłącznie do działu specjalizacji.
Rua Barão do Rio Branco, 63 conj. 607, 6.° andar - Edif. Barão do Rio Branco. Telefone: 4-9411 - ramal 172
CURITIBA — PARANÁ

Dr. Szmul Lewkowicz
C. R. M. 1302
Formado pela Faculdade de Medicina em Paris (Sorbone) e no Brasil
LONGA PRATICA NOS HOSPITAIS EM PARIS
Eletrocardiografia — Radioscopia — Eletroterapia
MEDICINA INTERNA DE ADULTOS E CRIANÇAS
CONSULTÓRIO: Rua Formosa, 367 — 16.° andar
Das 10 às 11,30 — Fone: 32-3847
Rua Prates, 39 — Apto. 31
Das 15,30 às 19,30 — Fone: 34-5907
RESIDÊNCIA: Rua Prates, 209 — Apto. 71
Fone: 36-8469 — SÃO PAULO
FALO: — POLONES, RUSSO, ALEMÃO e FRANCES

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORODY — OPERACJE
Rak: rozpoznanie i leczenie
Rua Lourenço Pinto, 93
Tel.: 4-2222 i 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGÓLNA
Porody, operacje - Choroby niewiast
"Raio X" — elektryczność medyczna.
Rua Ubaldino do Amaral, 862
Tel.: 4-8590

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praça Osório, 45. 1.° and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie — Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Praça 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 173
— São José dos Pinhais — Paraná.

DR EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 6 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias)
— Edifício Quinco — CURITIBA

Dr Stanisław Bundyra
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkaniowe, upadłościowe, itp.
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503.
Telefone: 33-9405 — SÃO PAULO

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9:30 - 11,00 e das 16 às 18 horas.
Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar — CURITIBA - PARANÁ

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos: declarações de impôsto de renda. Serviços de contabilidade em geral.
Rua Barão do Rio Branco, 165, 10.° andar, sala 1003 — Edifício Comercial — Telefone: 4-2672 — CURITIBA — PARANÁ

Rady dla Gospodyń

NAJZDROWSZE SĄ MIĘSA GOTOWANE

Jedną z najzdrowszych metod przyrządzania mięsa jest gotowanie: nadaje się mięso takie, które jest przerośnięte oficie. Z mięsa gotowanego otrzymujemy dwa dania: wywar do zupy i mięso na drugie danie. Do potraw z mięsa gotowanego należą: z wołowiny — sztuka mięsa, ozór, serce; z wieprzowiny — szynka, peklówka z karku, łopatki, golonka i inne; z cielęciny — potrawki. Mięsa ugotowane służą idealnie, gdy są przepuszczone przez maszynkę do mielenia, jako farsz do pierożków, naleśników lub tym podobnych.

Z wywaru mięsa wołowego otrzymujemy najlepsze rosoły i zupy. Z kości cielęcych robimy smaczną zupę szparagową, kalafiorową, pomidorową i szczawiową. Na wywarach z kości wieprzowych, (mdłe w smaku i tłuste) takie jak: grochówka, fasolówka, żur oraz galaretę z nóżek wieprzowych. Gdy chcemy uzyskać galaretę z kości cielęcych musimy je gotować powoli i przynajmniej cztery godziny. Zawsze do kości dodajemy włoszczyznę, by wzbogacić smak i wartość wywaru czy mięsa.

Sztukę mięsa można uzyskać tylko z części krzyżowej z wołowiny. Gotujemy wywar z włoszczyzną i kapustą, a nawet listek bobkowy i kilka ziarnek pieprzu można dodać do gotującego się rosołu z mięsem. Sztukę mięsa gotujemy powoli i dość długo. Mięso musi być miękkie lecz nie odpadać od kości. Sztukę mięsa podajemy z ziemniakami, jarzynami z rosołu, oraz dodatkami o ostrym smaku jak ćwikła lub ogórki kiszone. Rosół zaś podajemy z ryżem, makaronem lub kluseczkami, posypany posiekaną natką zielonej pietruszki.

Cielęcinę gotowaną podaje się zwykle w potrawce, czyli w sosie, powstałym z rosołu, w którym mięso się gotowało. Do potrawki podaje się zwykle nie ziemniaki, ale kaszę lub ryż (na sypko, kasza perłowa). Ta delikatna potrawa wymaga też innych dodatków, np. marchwi, zielonego groszku, kalafiora i prawie każdej innej jarzyny.

PONCZ

1 kubeczek soku ananasowego
1 kubeczek soku pomarańczowo-bananowego
1 kubeczek cukru
1 kwarta białego wina
pół kubka wódki
pół kubka soku z cytryny
1 kwarta wody sodowej
lód.

Sok ananasowy zagrzać, wrzucić cukier, mieszać aż się rozpuści, przestudzić, dodać pozostałe soki, wino i wódkę, zamieszać, wstawić do lodówki na kilka godzin. Bezpośrednio przed podaniem wlać wodę sodową (niesłodką). Do każdej szklanki włożyć mały kawałek lodu. Wychodzi około 2 i pół kwarty.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

Najlepsza odpowiedź

W pewnym towarzystwie padło pytanie:

— Jaką książkę chciałby każdy mieć ze sobą, gdyby znalazł się na bezludnej wyspie?

Ktoś odparł: Biblię, inny: Dantego, jeszcze inny: Dumasa. Gdy przyszła kolej na znakomitego pisarza angielskiego Gilberta Chestertona, ten odparł:

— Ja chciałbym mieć ze sobą jakiś popularny podręcznik budowy łódek lub kajaków...

W więzieniu

Dwaj dożywotni więźniowie w celi między sobą.

— Czy ty właściwie jesteś żonaty?

— Zwariowałeś? Małżeństwo to koniec wolności.

Między przyjaciółmi

Jeden przyjaciel do drugiego:

— Nie miałem już ani grosza, aby wyjść z narzeczoną. Więc ją poślubiłem

Wolno, ociągając się, jakkby wciąż jeszcze spodizewając się nadejścia ukochanego, wracała. Po pewnym czasie natrafiła na stoły zastawione mięsiwem, ryżem i fiżonem. Brodaci kabokle wznosili zdrowie gospodarza. A także senhority.

Dalej, byle dalej! Może zatrzymał go ojciec? Zbawcza myśl!...

— Chame papai! — zawołała.

Murzynek, któremu rzuciła to polecenie, dał nura w tłum i wkrótce zjawił się w towarzystwie Ferreiry.

Nie, ojciec go nie zatrzymał. Dlaczego serce bije tak mocno?

Coronel popatrzył na nią z niepokojem:

— Czujesz się źle?

— Po prostu jestem zmęczona. Nie widziałeś Cathariny?

— Zaraz ją zawołam.

Catharina wyglądała prześlicznie w błękitnej sukience i w czarnych półbucikach na francuskich obcasach.

— Pani mnie potrzebuje?

Spojrzała na senhoritę z lekką jak gdyby ironią, bezczelnie. Czyżby domyślała się czegoś?

— Nie widziałaś czasami... pana Souzy, Catharino?

— Pana Souzy? Owszem, proszę pani. Spostrzegłam jak przed kwadransem jechał konno w stronę gościńca. Ale co? Niedobrze pani?

— Nie, nie... Może ci się zdawało?

— Poznałam pana Souzę od pierwszego wejrzenia. Przecież widziałam go nieraz. Zdziwiło mnie nawet, że wyjeżdża w czasie zabawy. Pani strasznie zbladła, senhorito!

Bianka istotnie potrzebowała pomocy. Całą siłą woli powstrzymywała się przed okazaniem wzruszenia. Czuła jak łzy duszą ją, wzbierają pod powiekami. Wiedziała, że za chwilę wybuchnie spazmatycznym płaczem. Wyjechał! Więc jednak nie dotrzymał słowa. Dlaczego? Cios był tak nagły i niespodziewany, że ogłuszył ją, pozbawił możności logicznego myślenia.

— Zaprowadź mnie do domu, Catharino.

Zachwiała się i oparła na ramieniu pokojówki. Nie zdążyła jednak zrobić nawet kilku kroków, gdy zagrodził jej drogę coronel.

— Chciałbym z tobą pomówić, Bianko.

Spojrzała na niego półprzytomnie.

— Źle się czuję. Nie możemy przełożyć tej rozmowy?

— Nie.

Osunęła się biernie na ławkę, skinieniem ręki odprawiając Catharinę.

— Odejdź i poczekaj na mnie w przedsionku.

Ferreira zajął miejsce koło córki. Milczał, patrząc w niebo oświetlone ogniami fajerwerków.

— Słucham cię, ojcze.

Ocknął się z zadumy i położył dłoń na ramieniu jedynaczki.

— Przypominasz sobie o czym mówiliśmy tydzień temu?

— O moim zamążpójściu?

— Tak, sprawa dojrzała dostatecznie. Zdecydowałaś się poślubić Silvę?

Zerwała rosnący w pobliżu kwiat lilii i zmięła nerwowo w ręku.

— Wiem o czym myślisz. Otóż muszę ci powiedzieć, że Emilio wyjechał i nigdy nie wróci do Santa Maria. Nie żądałem tego — zastrzegł się pospiesznie — sam to postanowił.

— Kiedy wyjechał? — spytała cicho Bianka.

— Pół godziny temu. Więc co, zgadzasz się?

— Tak — odparła i obawiając się, że wybuchnie płaczem zerwała się z ławki i pobiegła w stronę pałacu.

Ferreira stał jeszcze chwilę, zamyślony ponuro, wreszcie powiedział:

— Trudno, stało się.

Zbliżała się pora obiadu. Poszedł więc wydać ostatnie zlecenia i obejrzeć nakrycia w sali jadalnej.

Schody były jasno oświetlone; lokaje, ubrani w galowe mundury, poprawiali chodniki na stopniach.

Coronel przypatrywał się czynnościom służby krytycznym okiem. Niekiedy wydawał zarządzenia, które były natychmiast wykonywane.

— Można dzwonić, senhor?

— Za chwilę. Muszę sprawdzić, czy kartki z nazwiskami są prawidłowo rozłożone.

Wszedł do sali jadalnej i szybko przejrzał wizytówki. Jedną z nich zdjął z nakrycia, podarł, kawałki papieru schował do kieszeni.

— Wszystko w porządku.

Kamerdyner uderzył parokrotnie w gong.

— Dlaczego coronel zdjął kartkę z nazwiskiem senhora Souzy — mruknął do siebie. — Ciekawe.

Goście zaczęli wypełniać obszerną salę. Na pierwszym miejscu w środku podkowy zestawionych stołów zasiadł generał Mello Vianna. Niski brunet o surowym wyrazie twarzy nie rozstawał się na moment z papierosem. Po prawej jego ręce zajęła miejsce dona Maria Silva, a po lewej — Bianka. Widać było, że przyszła jedynie na stanowcze żądanie ojca. Była biała jak papier. Bladość podkreślały jeszcze łuki czarnych brwi.

— Dlaczego się nie pomalowała? — pomyślał coronel.

Był wściekły.

Silva, którego posadzono obok Bianki napróżno starał się ją rozruszać. Jego dowcipy padały w próżnię. Nie słuchała go, zapatrzona w drzwi, jakby spodziewając się wejścia kogoś kto jedyny mógłby rozproszyć jej smutne myśli. Ale nikt nie nadchodził.

Gwar rozmów, brzęk talerzy, widelców i noży, tworzył zwykłą niezestrojoną muzykę biesiady. Wzrok Bianki, błądzący między potrawami, spoczął na pustym nakryciu na szarym końcu stołu. Kochającym sercem odgadła, że to nakrycie Souzy. Nie mogła jeść. Szczebiot Silwy dochodził do niej jak przez watę. Czuła nieznośny szum w uszach. Ach, żeby skończyła się już ta męka! Ale czas mijał powoli. Danie nas-

HISTÓRIA DA POLÔNIA

28)

SEGUNDA FASE

GRÃO — DUCADO DA POLÔNIA

Capítulo XIII

Wladyslaw II (1138 - 1146)

O século XI marcou a supremacia definitiva do poderio da Igreja sôbre o poder Leigo. Os Govêrnos temporais por mais poderosos que fossem, sofriam indiscutível influência das altas esferas eclesiásticas, que se insinuavam, cada vez mais, nos negócios do Estado e na política internacional.

A Igreja usava como meio a Fé, que alcançara o fanatismo, e como arma a terrível Excomunhão. Aproximava-se a horrível época da Santa Inquisição, de tão triste memória na nossa civilização.

Este poder espiritual iria aumentar gradativamente, no decorrer dos séculos.

Quando Grão-Duque Wladyslaw II tomou posse do trono, seus irmãos eram todos de menoridade, de maneira que tornara-se êle natural tutor dêles, o que, todavia provocou protestos da parte dos dignatários das Côrtes dos Príncipes.

Nos tempos da Monarquia absoluta o poder era centralizado nas mãos do Rei e a Nação possuia e submetia-se sòmente a um grupo único de dignatários da Côrte. Com a divisão da Polônia em Principados autônomos, cada um dêles tinha sua Côrte e seus homens fortes, que se rebelavam em submeter suas autoridades a outro govêrno superior. Almejavam êles assumir a tutelagem sôbre os jovens príncipes e governar em seus nomes. Eram nisso apoiados pelos Bispos os quais também desejavam aumentar o poderio de suas influências nos Principados.

Pressionado por todos, Wladyslaw II teve de ceder e entregar a tutelagem sôbre os irmãos aos poderosos magnatas dos Principados. Cedendo neste ponto, contudo exigiu para si o direito da cobrança dos impostos em todo o país, a fim de acentuar a supremacia do poder central, de acôrdo com a linha do Testamento Político de Boleslaw, o Bocaforta.

Não obstante, os Bispos e os dignatários dos Principados rejeitaram a justa pretenção do Grão-Duque, que não passava de pura e simples simbolização da existência de um govêrno central em Cracóvia.

Os Príncipes, acompanhados de suas Côrtes, foram levados pelos tutores juntamente com os Bispos para uma assembléia em Poznań, a fim de deliberarem sôbre o procedimento do Grão-Duque. Prevendo o desmembramento da Polônia, Wladyslaw II resolveu, num golpe do Estado, unificar o país, apoderando-se das províncias herdadas pelos irmãos, a fim de anexá-las à coroa. Sitiou Poznań, a cidade onde se realizava a Assembléia dos Príncipes, a fim de forçar os irmãos à obediência que lhe era devida. A tomada da cidadela não apresentava nenhum problema de ordem militar.

Entretemos não fôra levado em conta a atuação do clero.

O Arcebispo de Gniezno, Jakob Żmin, juntamento com woyewoda Wszebor, partidário dos Príncipes, saiu da cidade sitiada, acompanhado por todos Bispos que lá se encontravam e perante o estarrecido exército do Grão-Duque, lançou, solenemente a excomunhão sôbre Wladyslaw II.

Em resultado do terrível anátema, Wladyslaw II teve que abandonar o trono e expatriar-se, asilando-se na côrte do seu cunhado Conrado III, rei da Alemanha, onde foi procurar auxílio.

O rei Conrado III imediatamente marchou contra Polônia a fim de garantir os direitos de Wladyslaw II, porém não obteve sucesso na campanha.

O Papa também apoiou o Grão-Duque deposto, criticando acerbamente a ação irrefletida dos Bispos poloneses e dos nobres e como não encontrasse submissão, colocou todo o país sob anátema e interdição.

Capítulo IX

BOLESLAW IV, O CRESPO — (Kędzierzawy) — (1146 - 1173)

Apesar das poderosas pressões sofridas, a nobresa e os Bispos prosseguiram na sua ação, entregando o trono ao Boleslaw, o Crespo, irmão do Grão-Duque deposto Wladyslaw II.

Em 1157, o rei Frederico I, sucessor de Conrado III no trono da Alemanha, invadiu a Polônia em defeza dos direitos de Wladyslaw II, que continuava exilado na sua côrte. Alcançou Poznań e obrigou ao Boleslaw IV à capitulação. Como castigo pela usurpação do trono, exigiu que o Grão-Duque se apresentasse em Krzyszkowo como penitente, jurasse vassalagem ao Império e prometesse apresentar-se à Assembléia Alemã a fim de se desculpar e fazer as pazes com o irmão mais velho no exílio.

O Príncipe Boleslaw IV, impotente para reagir, aceitara as humilhantes condições impostas, sem, contudo, cumprir a promessa de se apresentar à Assembléia Alemã.

O Grão-Duque Wladyslaw jamais regressara à Polônia. Depois da sua morte, em 1163, o Principado da Silésia foi entregue para seus filhos, os Príncipes Boleslaw, o Alto e Mieszko, os quais dividiram-no entre si. Mais uma subdivisão territorial enfraquecendo a integridade nacional.

Sôbre já debilitada Polônia começaram cair golpes sôbre golpes. Dividida e enfraquecida não podia resistir eficientemente.

O Príncipe Saxão, Henrique, o Leão e o Margrave no Norte, Albrecht, o Urso, invadiram e dominaram os territórios eslavos do Noroeste. O Margrave Albrecht, o Urso fundou nos territórios conquistados entre os rios Elba e Oder um novo principado alemão que recebera o nome de Margraviato de Brandenburg, da cidade de Branibor (hoje Berlim) colonizando-o intensivamente com alemães e escravizando de modo cruel os primitivos habitantes.

Os Príncipes poloneses, em litígio, desunidos e fracos militar-mente, não puderam evitar aquelas conquistas acorrendo em defesa dos irmãos eslavos e dos territórios de além-Oder e da Pomerânia Ocidental, com tanto sacrifício incorporados à Polônia pelo grande rei Boleslaw, o Bocaforta.

Inúteis foram os pedidos de socorro do Príncipe de Szczecin (Stettin), Boguslaw II. Não podendo, sòzinho, repelir a invasão alemã, fôra obrigado reconhecer seu Principado como parte integrante do reino Alemão, sob Frederico I, separando êsse Principado da Polônia e permitindo sua germanização, a fim de conservar o trono.

Os Príncipes poloneses, em vez de cuidarem da união, tão indispensável para a defesa da nação, seguiram, cada um por si, políticas diversas, sem pensar no bem da Pátria. Um atacava aos Prussianos, outro se metia em questões da Rutênia. O Príncipe de Sandomierz foi tomar parte numa expedição para Palestina e ao retornar da Cruzada foi morto numa arruaça inglória contra os Prussianos. Morreu sem deixar descendentes e o Príncipado de Sandomierz passou para o irmão mais moço, Kazimierz, o qual até então não possuia Província própria.

Com a morte do Grão-Duque Boleslaw, o Crespo, o trono "senioral" de Cracóvia foi ocupado pelo terceiro filho de Boleslaw, o Bocaforta, o Príncipe da Polônia-Maior Miechko III, dentro das disposições do malfadado Testamento Político.

Agricultura em Notícias

● **A produção Vegetal** da Secr. de Agr. do Estado semeou uma área de 110 hectares de trigo no Parque Estadual de "Vila Velha". A colheita já foi iniciada e as perspectivas da safra são as mais promissoras, devendo render cento e trinta toneladas. As sementes que são de ótima qualidade deverão ser distribuidas, posteriormente, aos produtores das diversas regiões do Estado, para o plantio. Esta iniciativa da Secretaria de Agricultura visa a auto-suficiência no tocante à produção das sementes do produto para o total abastecimento do Estado sem depender mais de importação de outros Estados.

● **O que é o Parque Estadual de Vila Velha?** É uma de muitas outras estações experimentais mantidas pela SA no Estado e constitui uma espécie de laboratório para experimentação das variedades de sementes que melhor se adaptam às condições paranaenses. Os técnicos que lá trabalham procedem não apenas os ensaios de competição de variedades e de linhagens, como ainda os de melhoramento genético através do cruzamento para obtenção de novas variedades. Realizam também estudos de adubação de época de cultura e de espaçamento ou densidade de semeaduras.

● **Onde procurar sementes de trigo?** — A CAFÉ do Paraná, Companhia de Fomento Econômico do Paraná, órgão encarregado de efetuar a comercialização do produto, fará distribuição nos diversos Postos, e Sub-Postos Agrícolas espalhados quase em tôdas as regiões do Estado.

Nestes postos, você leitor e agricultor amigo, poderá encontrar boas sementes de trigo obtidas no Paraná, plantá-lo, e posteriormente, terá fartura de pão. Este será o seu pão.

Atenção, porém; adquira sementes mas não moa. Plante.

● **Açucar tem nôvo preço no Nordeste.** — Nôvo preço do açúcar cristal para a região Norte - Nordeste foi homologado pelo Conselho Deliberativo da SUNAB, que acolheu a proposta do IAA, aumentando em Cr$ 1.307 o preço da safra anterior, de Cr$ 12.180 por saca de 60 quilos, na condição "PVU" (Posto de Vagão na Usina).

● **Dez bilhões em revenda agropecuária** — Mais de 10 bilhões de cruzeiros foram aplicados, este ano, pelo Serviço de Revenda de Material Agropecuário do Ministério da Agricultura, beneficiando quase todos os Estados da Federação. Sòmente na revenda de animais, foram aplicados 3,6 bilhões provenientes do Fundo Federal Agropecuário e de crédito especial.

Embora tal aplicação demonstre certa dinamização daquele órgão, existe ainda grande número de pedidos para atendimento.

● **Rio terá feira comercial** — Abre-se dia 24, no pavilhão de São Cristóvão, a I Feira Comercial do Rio de Janeiro, que apresentará os melhores produtos de duzentas firmas comerciais, na maior promoção de vendas do período de Natal.

A exposição mostra aparelhos eletrodomésticos, utilidades para o lar, vestuário, móveis, calçados, cosmetivels, produtos de beleza e atrações como "show market", exposição de pintura, desfiles de modas e um bolo gigante.

● **Fertilizantes** — Com investimento de 916 milhões de cruzeiros, será instalada em Rolandia a primeira fabrica de fertilizantes granulados do Paraná. O nôvo empreendimento reveste-se de grande importância dadas as possibilidades de ampliação do mercado de consumo no Estado e o pronto barateamento do produto ao lavrador, que se vê atualmente obrigado a importá-lo de outras praças.

Futebol em Revista

★ **Campeonato paranaense:** Londrina - União 1x1, Coritiba - Água Verde 1x1, Seleto - Atlético 1x1, São Paulo - Primavera 2x0. O empate em Londrina deu título de campeão ao Ferroviário de Curitiba, sendo União — o vice-campeão. O onze de Arapongas foi rebaixado.

★ **Campeonato paulista:** Santos - Palmeiras 2x0, Corinthians - Prudentina 1x0, Comercial - Guarani 1x0, Santos - Guarani 2x1, Palmeiras - Portuguesa Sant. 2x1, Corinthians - Bragantino 3x0, S. Paulo - Noroeste 1x1, América - Portuguesa 1x0, Juventus - Botafogo 1x0.

★ **Campeonato carioca:** Flamengo - Fluminense 1x1, Botafogo - Olaria 0x0, Bangú - América 3x2.

★ **Taça Brasil: Cruzeiro - Fluminense 3x1** Cruzeiro na final enfrentará o Santos.

★ **Encontros Internacionais:** Itália - Romênia 3x1, França - Luxemburgo 3x0, Polônia (juvenis) - Bulgária (juvenis) 2x1.

★ **Campeonato da Polônia:** Zagłębie - Wisła 4x0, Górnik - Szombierki 3x1, Ruch - Cracóvia 3x0, Pogoń - Polônia 1x0, Śląsk - Katowice 1x2, ŁKS - Stal 1x1, Zawisza - Legia 0x0.

Reformulação da legislação açucareira

Usineiros paulistas estão defendendo, junto ao Instituto do Açúcar e do Alcool, a reformulação da política açucareira. Surgem, entre outras medidas, a reformulação da lei 4.870, e um reestudo dos problemas econômicos da lavoura canavieira do Sul, evitando-se aplicação de medidas que irão sufocar a agro-indústria paulista. — (Agência S.I.B.).

FATR ATENDE GUAJUVIRA

As equipes volantes de médicos e dentistas da Fundação de Assistência ao Trabalhador Rural, amanhã estarão em Guajuvira, Município de Araucaria, levando assistência gratuita aos lavradores.

Movimento

Os diversos setores de serviços prestados na sede da FATR em seu movimento de sábado, registraram 514 atendimentos a lavradores necessitados.

Paraná recebe 140 Trilhadeiras do MA

Para oferecer ao agricultor paranaense maiores facilidades e beneficiamento inicial de suas colheitas, o Ministério da Agricultura, através dos Postos Rurais da Secretaria da Agricultura, financiará 140 trilhadeiras a produtores do Interior do Estado, numa operação financeira em que serão aplicados pelo MA mais de Cr$ 400 milhões.

Acompanhado pelo delegado regional do Ministério no Paraná, sr. Waldomiro Gayer, o secretário da Agricultura, sr. José Miró Guimarães esteve fazendo uma inspeção nas primeiras 40 trilhadeiras que chegaram e que se encontram depositadas no páteo da Delegacia Regional daquêle órgão federal. As 100 restantes deverão vir nos próximos dias.

Mecanização

Referindo-se à iniciativa do MA, o sr. José Miró Guimarães manifestou na oportunidade que ela será de grande significação para o esfôrço que empreende a lavoura paranaense, tendo em vista sua crescente mecanização. "São estimulos como êsse — acrescentou — que mais fortalecem nossa convicção de que o Paraná em curto prazo, estará marcando de forma decisiva sua participação no abastecimento nacional de produtos agrícolas".

O envio daquelas máquinas ao Estado foi decidido pelo Ministério da Agricultura, quando era ainda o sr. Ney Braga o titular da Pasta, atendendo exposição de motivos que lhe encaminhou o Governador Paulo Pimentel. As trilhadeiras terão especial importância no tocante ao preparo das safras de trigo, feijão, arroz, soja e milho.

Prioridade

O programa de financiamento dará prioridade aos agricultores do Sudoeste e Oeste do Estado. Os interessados na aquisição (o prazo de financiamento é de três anos), deverão se inscrever nos Postos Rurais da SA. De 1 a 5 de dezembro, as inscrições estará abertas no Pôsto Rural de Pato Branco; de 6 a 10, no de Francisco Beltrão; de 11 a 15 no de Cascavel; e, de 16 a 30, no de Toledo.

WALTER MULLER S. A.
INDÚSTRIA, COMÉRCIO E EXPORTAÇÃO
APRESENTA
Sua máquina de lavar roupa
DE MADEIRA
2 anos de garantia
Assistência Técnica permanente
EFICIÊNCIA COMPROVADA
MUELLER
MARCA REGISTRADA
Em Curitiba GERHARD PETERS
Rua Dezembargador Westfalen, 391

VENDA DE MATERIAL PARA ESTOFADOS EM GERAL
Estofamento para caminhões, caminhonetes, e automóveis
DANTE STRANO
Rua Padre Anchieta, 930 — Esq. com Pres. Taunay
Perto do antigo Campo do Poty
CURITIBA — PARANÁ

ZA CR$ 2.000 WSTĘPNE
i kilka dogodnych spłat po Cr$ 8.500 miesięcznie możecie nabyć teraz
Maszyny do szycia RENNER
gwarantowane na 15 lat, z obsługą techniczną gratisową.
Poza tym niezliczona ilość różnych artykułów na podarunki — wszystko do nabycia na warunkach bezkonkurencyjnych — na spłaty miesięczne.
PAULO MULLER & FILHOS LTDA.
Rua Emiliano Perneta n.° 156 oraz Rua Dr. Muricí n.° 825
Telefon: 4-8307 — CURITIBA

Roupas feitas de tergal e naycron para homens, rapazes e crianças; conjuntos ban-lon para senhoras; saias de tergal e naycron; vestidos para senhoras e crianças. Tudo isto em todos os tamanhos, e a preços reduzidos para os meses de novembro e dezembro Você encontrará na
CASA PARIS
Praça Tiradentes, 306. — Esq. da R. Cruz Machado - Curitiba

CARDOSO & VIEIRA LTDA.
Máquinas agrícolas em geral. — Descascador de Arroz, Debulhador de milho. etc.
Rua Com. Roseira, 855
Caixa Postal 2949
Curitiba — Paraná

Pocztówki, świąteczne, polskie, w 4-ech językach. — Płyty gramofonowe — polskie — Long — Pley, w języku polskim i brazylijskim. Chimarrão — Palmas — Fumos amerelinho — Goyano — Tietê — Mineiro.
Florecki — Curitiba
Alfredo Butrem, 66.
Charutaria Liberty e fábrica de cachimbos 1945. — Reg.

Casa da Barbada
GRANDE VENDA DE ANIVERSÁRIO — DEZEMBRO

Camisas manga curta	Cr$ 2.500	Saias	Cr$ 1.000
		Blusas de Jersey	Cr$ 1.800
		Jogo capa e Sombrinha de Nylon	Cr$ 18.000
		Capas para criança	Cr$ 1.900
		Capas para homem	Cr$ 2.500
		Capas para senhora	Cr$ 2.000
		Camisas para criança	Cr$ 1.500
		Camisas Nylon Rodianyl	Cr$ 4.800
		Combinações com renda	Cr$ 2.000
		Ternos Tergal e Naicron	Cr$ 28.000
		Meias de Nylon para senhora	Cr$ 500
		Anáguas com renda	Cr$ 1.000

BARBADA DO PARANÁ — CONFECÇÕES
Rua Mal. Floriano, 320 — Esq. José Loureiro - Curitiba - PR

Paraná alimenta o Brasil

A recente campanha eleitoral serviu-se de slogans ousados: "faça o Brasil ouvir São Paulo", No Paraná, está sendo feita uma campanha de âmbito nacional mais consistente, com resultados palpáveis: Paraná, Celeiro do Brasil, Paraná Alimenta o Brasil, Paraná Alimenta Nordeste, etc. Não são slogans forjados na oficina dos políticos. São programas elaborados por autoridades competentes em assuntos sócio-econômicos, prontos para entrarem em execução, distribuindo entre os brasileiros matéria de capital necessidade para sobrevivência: produtos alimentícios. O Paraná os produz em quantidades elevadas, com probabilidade ascencional de aumento da produção de gêneros de 1.ª necessidade já para o próximo ano. O que o Paraná conseguiu no campo da lavoura é resultante da conjugação de fôrças do govêrno estadual através da Secretaria da Agricultura e agro-pecuaristas, pondo em pleno funcionamento a "máquina da produção".

As calamidades climatéricas verificadas em diversas regiões do Estado, destruindo plantações de feijão, arroz, milho e trigo em enormes areas, nem por isso, os cereais paranaenses deixarão de pesar na balança do Estado e do Brasil. As previsões não oscilarão sensivelmente. Cálculos elaborados pela SA, revelam um montante de 600 bilhões de cruzeiros proveniente das safras de 66/67, quando convertidos em valôres monetários.

Os produtos estão sendo colhidos e armazenados (Paraná possui também uma vasta rêde de armazéns, porém não em número suficiente) para ulterior distribuição e comercialização. É preciso que o Brasil saiba avaliar o esfôrço paranaense, donde, é necessária nova conjugação de fôrças, desta vez, políticas. O que adiantaria produzir em abundância se não houver justa remuneração do produtor, mormente, do pequeno agricultor? Isto reclama novos mercados consumidores, aliás êstes existem, o que não existe é boa vontade dos responsáveis pelo abastecimento em procurar o produto na fonte brasileira (procura-se feijão no México e se desconhece a produção nacional) e o transporte adequado e imediato.

O Paraná não trabalha à toa. Os seus produtos precisam ser consumidos, porque o Paraná quer alimentar o Brasil.

J. N.

TÓPICOS DA SEMANA

DO EXTERIOR

★ **Noticias da Cidade do Vaticano** revelam que o Papa Paulo VI autorizou os bispos italianos a venderem os ex-votos sem valor artistico, para auxiliar as vitimas das enchentes que assolaram a Itália e que deixaram um saldo de 180 mortos. Do tesouro econômico da Igreja, o Papa liberou a importância de 50 milhões de liras (quase duzentos milhões de cruzeiros) para os desabrigados.

★ **O Papa, recomendou** que sejam coordenados os estudos, conjuntamente, por católicos, protestantes e ortodoxos para elaboração de uma Biblia comum.

★ **O Sumo Pontifice** está contentissimo com a aceitação dos Vietnamitas do Norte da proposta da trégua por ocasião do Natal e Ano Nôvo.

★ **Os comunistas** do Vietnam do Norte prometeram observar uma trégua de 48 horas por ocasião do Natal e Ano Nôvo. Declaram que aceitaram a trégua em atenção aos americanos que protestam contra a politica do Presidente Lyndon Johnson.

★ **Comemorou-se, no dia 24 p. p.** o Dia Universal de Ação de Graças. Nos USA que é feriado nacional, foi registrado um número de 545 mortes em acidentes.

DO PAIS

★ **Fontes do Ministério da Justiça** deram a conhecer que o atual Congresso que deverá votar a nova Constituição será convocado a partir do dia 12 de dezembro até 20 de janeiro de 1967 "deverá aprovar" o voto indireto para Presidência e Vice-Presidência da República. A escôlha direta será feita aos cargos de governadores estaduais e prefeitos municipais.

★ **O Senador Daniel Krieger** informou que reunirá nos próximos dias todo sos presidentes de diretórios estaduais para que sejam estudadas providências com o fito de consolidação da ARENA como partido político definitivo. Revelou, ainda que restam apenas algumas formalidades para serem preenchidas. A tendência do Senador, é a manutenção do mesmo nome do partido.

Por outro lado, o MDB deverá ser dissolvido, segundo as noticias emanadas de proceres políticos do mesmo.

★ **Círculos ligados ao Ministério da Justiça** não confirmaram nem desmentiram a possibilidade da suspensão dos direitos políticos do sr. Carlos Lacerda, exgovernador da Guanabara. Enquanto isso, disse Licerda: "Não tenho pressa em saber porque um dia é de caça e outro do caçador".

DO PARANÁ

★ **A tese do governador mineiro** de que seja incluida no texto constitucional da república a cláusula no sentido de que o vice-governador venha a exercer o cargo de Presidente da Assmebléia Legislativa, teve reação contrária entre os deputados paranaenses.

★ **Com a vigência do nôvo Código de Trânsito** e a imparcialidade dos guardas cresce o número de veiculos multados na capital. O coronel Zanedin, Diretor do DST, revelou que está sendo estudado nôvo sistema de emplacamento de veiculos. Esta medida facilitará a identificação do carro que infringir a lei.

★ **Centenas de Estudantes** do curso médio e superior ao tomar conhecimento do aproveitamento anual, passando por média (a nota é 7), sendo em consequência dispensados dos exames finais, improvisaram uma passeata pelas ruas da cidade, cantando a "Disparada" de Geraldo Vandré, e a "Banda" de Chico Buarque de Holanda.

CONGRESSO CATEQUETICO DE CURITIBA SUGERE:

O primeiro Congresso Catequético do Paraná realizado em Curitiba de 30 de outubro a 1.º de novembro, ao encerrar suas atividades, sugere:

1 — Haja um aprofundamento na preparação e formação dos Catequistas, quanto ao conteúdo, método e sujeito da Catequese.

2 — Para isto torna-se necessária uma efeciente orientação e se publiquem mais trabalhos, especialmente para a ajuda de Catequistas dos Cursos Secundários.

3 — Torna-se necessário que cada Diocese, tenha ao menos uma pessoa exclusivamente para o trabalho catequético.

4 — Seria ainda mais eficiente o trabalho do Secretariado Regional se um membro fôsse destacado para percorrer as diferentes Dioceses.

5 — As respectivas Dioceses enviem pessoas competentes para os centros de Catequese, onde recebam uma preparação técnica esmerada.

6 — Sugere-se sejam feitos quadros mursais, cartazes e outros meios áudio-visuais, para os cursos secundários.

7 — Para o maior entrosamento entre o Secretariado Regional e as Dioceses sugere-se a criação de um boletim informativo.

8 — Acha-se de grande conveniência a Criação em Curitiba, de um Instituto Superior de Pastoral Catequética na linha de outros já existentes no Pais, de que êste Instituto seja assumido oficialmente, pelos Bispos do Secretariado Regional.

9 — Sugere-se, que nas Dioceses, no próximo ano se intensifique o trabalho de organização da Catequese da infância e da adolescência.

Nota: Haverá um encontro para os representantes das diferentes Comissões Diocesanas do Ensino Catequético, em Curitiba, na segunda quinzena de janeiro de 1967.

A data será de 16 a 31 de janeiro. Local: Colégio Sacré Coeur de Jesus.

Inscrições poderão ser feitas nos seguintes endereços:

Rua do Rosário, 63 e 65.
Rua Mateus Leme, 575.
Fone: 4-26-45.

Cardeal Polonês homenagea o Bispo do ABC paulista

O padre Ceslau Marcinak, vigário da paróquia de Santa Maria de Demarchi, no bairro Demarchi, S. André, S. Paulo nês de nascimento, mas naturalizado brasileiro esteve recentemente na Polônia onde foi recebido pelo Cardeal Wyszyński, que hoje é um verdadeiro símbolo da religião católica, enfrentando com destemor, abnegação e espirito de sacrificio o regime comunista que impera naquele pais.

Na oportunidade, o Primaz da Polônia fêz do Padre Ceslau o portador de flôres e uma medalha comemorativa dos mil anos de cristianismo na Polônia, para serem entregues a D. Jorge Marcos de Oliveira, bispo diocesano do ABC. A entrega teve lugar dia 6 de novembro, na Catedral do Carmo, em Santo André.

ECUMENISMO

ALIDO ROSA

Estão aparecendo na imprensa e no rádio artigos e conferências que procuram elucidar o verdadeiro sentido do Ecumenismo. Pois acontece que muitos católicos, levados pelo zêlo à sua Igreja e pela ânsia de ver, quanto antes, realizado o último desejo de Jesus, interpretando a seu modo a doutrina do Concilio sôbre o Ecumenismo, não poucas vêzes beiram graves perigos.

Assim, para uns o "movimento pró unidade" da Igreja é classificado como sendo um "nôvo método de camaradagem"; para outros "sinônimo de indiferentismo" e para outros ainda, como um "sistema liberalista".

A fonte destas interpretações parece ser os tópicos do Decreto Conciliar, que, de fato, além de constituirem novidades, são para muitos "pedras de que algumas vêzes a Igreja levou a culpa das "cisões que hoje afetam a túnica inconsútil de Cristo"; a afirmação de que "o Espirito Santo atua também fora da Igreja Católica"; a afirmação de que "também os irmãos separados podem gozar da vida da graça"; e "o reconhecimento dos méritos dos irmãos separados no cultivo das Escrituras Sagradas".

Realmente a Igreja dá-nos o primeiro exemplo de como fazer ecumenismo. Pois ela sabe que fazer ecumenismo não significa negar-se a si mesma, mas reconhecer e aumentar o que de sua plenitude existe nas comunidades separadas. Por isso se enganam aquêles seus filhos que a condenam a um "eterno bater no peito e classificam os reformadores como "proto-mártires do Vaticano II".

Tais católicos, nos seus estudos ecumênicos, não perceberam o que o Decreto sôbre o Ecumenismo afirma no n.º 3: "Embora as Igrejas e Comunidades separadas não estejam despojadas de sentido e de significação no mistério da salvação, a virtude do Espirito Santo, que nelas existe, deriva-se da própria plenitude de graça e verdade confiada à Igreja Católica". Portanto, "não obstante as numerosas comunhões cristãs se apresentem aos homens como legitima herança de Jesus Cristo", "a Igreja Católica continua sendo a única grei de Deus".

Em suma, Ecumenismo consiste no reconhecimento do que as comunidades separadas têm de verdadeiro e santo e no nosso empreendimento caridoso para que elas cheguem à plenitude da Verdade e da Santidade.

Homenagem ao Milênio Cristão da Polônia

966 — 1966

Dia 1.º de dezembro às 20 horas e 30 minutos Espetáculo artistico oferecido pelo Diretório Académico Rocha Pombo, em homenagem ao Milênio Cristão da Polônia.

Apresentar-se-ão:

Jograis da Universidade Federal do Paraná
Ballet da Sociedade Thalia
Concêrto de Piano.

Local: — Auditório da Reitoria da Universidade Federal do Paraná

ENTRADA FRANCA

O PAPA E OS HÚNGAROS

Lenildo Tabosa Pessoa

O Papa Paulo VI recordou, há poucos dias, as pessoas que tombaram em defesa da justiça e da liberdade e citou explicitamente, entre elas, os patriotas húngaros que há dez anos eram massacrados, nas ruas de Budapest, pelos tanques soviéticos, por desejarem para seu país uma verdadeira independência.

Os ideais defendidos pelos revolucionários húngaros eram os mesmos que os comunistas patrocinam, no mundo livre, ao liderarem ou tentarem liderar manifestações estudantis, operárias e de intelectuais. Contudo, quando êles não estão no poder tem uma atitude e, quando já tem tudo nas mãos outra.

No mundo comunista, quem não pensa de acôrdo com a linha oficial é massacrado nas ruas, como aconteceu aos patriotas húngaros, ou submetidos a outras espécies de sanções.

A revolução húngara ocorreu há dez anos, mas as coisas não mudaram de lá para cá. Uma prova disso é que, no dia 4 de novembro, o sr. Janos Kádár, líder do PC húngaro, prestou homenagem não aos patriotas húngaros, como fêz o Papa, mas à polícia secreta que em 1956 iniciou o massacre do povo.

Mesmo nos países comunistas considerados mais "liberalizados", a situação não é das mais animadoras. Na Iugoslávia, prof. Mihajlo Mihajlov foi privado de sua cátedra e posto na prisão por criticar a URSS e desejar fundar um jornal democrático e livre. Na Polônia, o filósofo Leszek Kolakowski acaba de ser expulso do PC porque criticou as restrições à liberdade de discussão.

Se os comunistas agem assim quando estão no poder, que poderão ensinar ou que contribuição — poderão dar nos famosos "diálogos" com os católicos? Apesar disso, os "católicos progressistas" não hesitam em fazer seu jôgo, não só aceitando o "diálogo" mas, o que é pior e ainda mais desonesto, silenciando perante o que fazem os govêrnos comunistas e denunciando o "terrorismo cultural" quando os govêrnos não comunistas fazem muito menos do que êles. — (Agência S.I.B.).

O general Franco, contando atualmente 75 anos de idade, resolveu democratizar em parte o seu regime ditatorial na Espanha e eleger o seu sucessor.

O Brasil reverenciou os mortos da intentona comunista de 1935

Cerimônias civico religiosas realizadas em todos os recantos do pais marcaram mais uma data em homenagem às vitimas da traição de maus brasileiros, comunistas, em 1935 Na Guanabara, no cemitério S. João Batista, a solenidade contou com a presença do representante do Presidente da República, sr. Pedro Aleixo — Vice-Presidente eleito, falando na oportunidade. Feita a encomendação religiosa, usou da palavra o vice-almirante Acyr Dias de Carvalho Rocha, discursando em nome das três armas, ressaltou o almirante: "as forças armadas não permitirão o retôrno daqueles que se interessam ùnicamente por vantagens pessoais e enriquecimento à custa dos cofres públicos e que já por duas vêzes nos levaram à beira do abismo".

Em Curitiba, as cerimônias foram iniciadas com a missa celebrada pelo Arcebispo Metropolitano, na Catedral, às nove horas com a presença de altas autoridades civis e militares e do povo em geral. À noite, o coronel Ferdinando de Carvalho, comandante do CPOR de Curitiba, proferiu discurso na Reitoria da Universidade do Paraná. A promoção esteve a cargo da Liga Civica de Integração Democrática, União Civica Feminina e Associação Comercial do Paraná. Após a palestra, houve cerimônias civico religiosas.

Flashes – Curiosidades – Notícias

● **O sr. Paulo Pimentel**, em recente viagem ao Nordeste onde concedeu entrevista à imprensa e falou na TV de Recife, foi muito aplaudido e cumprimentado. Uma senhora disse: "Quero vê-lo Presidente da República".

● **Em Botucatu, S.P.**, onde o governador recebeu o titulo de cidadão honorário daquela cidade, o Arcebispo de Botucatu, D. Henrique Trindade lançou a candidatura do Sr. Paulo Pimentel à Presidência da República, dizendo: "O Brasil precisa de homens jovens, integros e capazes como o Governador do Paraná, para levá-lo ao lugar que lhe cabe no consêrto das nações".

● **O resultado final do pleito de 15 de novembro** ainda não foi concluido. ARENA elegeu 18 Senadores, MDB — 5.

● **O sr. Ney Braga**, perdeu apenas no municipio do Rio Branco do Sul. Em N. S. das Graças os demais concorrentes para o Senado não obtiveram votação.

● **O sr. Emilio Gomes**, candidato à deputação federal, também arrebatou todos os votos numa das urnas de Irati.

● **Adauto Lúcio Cordoso** renunciou à Presidência da Câmara dos Deputados, em Brasília.

● **Uruguai** pôs fim ao sistema de govêrno colegiado que vigorou 15 anos, elegendo o sr. Oscar Nestido (Colorado) no plebiscito de domingo último.

SR. ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 7 grudnia — (dezembro) — 1966 — Nr 2792 (48/66)

Krok naprzód

Każdy człowiek aktywny i pełen inicjatywy, każde towarzystwo, każda społeczność nie szczędzi trudów i wysiłków, by pomnożyć stan swego posiadania, zwiększyć liczbę swych członków, ulepszyć metody swego działania, jednym słowem — iść naprzód. Bez tych tak ważnych przymiotów i zalet niemożliwy jest jakikolwiek postęp. Następuje zastój i zacofanie.

Drukarnia "Ludu" zawsze zdawała sobie sprawę, że nie można zadowolić się przestarzałymi metodami pracy, że należy iść z duchem czasu. Dlatego to z niemałym trudem zakupiła w ciągu ostatnich kilkunastu lat dwa linotypy i nową maszynę do druku. A ostatnio nabyła jeszcze jedną wielką maszynę do druku, bo stare zbyt często odmawiały posłuszeństwa.

Właśnie dnia 28 listopada br. roku Ks. Arcybiskup kurytybski Dom Manuel poświęcił nową maszynę drukarską, nabytą w Heidelbergu — w Niemczech. Stało się to możliwe dzięki pożyczce uzyskanej od wielkiej firmy parańskiej — CODEPAR, na stosunkowo niski procent i na spłaty w ciągu czterech lat.

Niech nikt nie myśli, że Drukarnia "Ludu" wzbogaciła się na tygodniku, zakupując maszynę i wydając na nią około 45 milionów kruzejrów. Tygodnik nasz jest deficytowy i jedynie coroczne wydawanie Kalendarza pozwala — i to nie zawsze — na uiszczenie długów pozostałych z rocznego wydawania gazety "Lud". Gdyby wszyscy abonenci płacili wiernie prenumeraty, finanse "Ludu" stałyby o wiele lepiej. Niestety, więcej niż jedna czwarta prenumeratorów albo nie płaci w ogóle, albo ociąga się z uiszczeniem abonentu.

Zdajemy sobie sprawę, że część naszych Czytelników irytują dwie strony po portugalsku. Oni chcieliby, by wszystko było po polsku. Są także i tacy, którzy domagają się więcej stron po portugalsku, twierdząc, że ich dzieci już nie umieją czytać po polsku, a przecież trzeba dbać również i o nich, by nie powrócili do analfabetyzmu. Sprawa ta wydaje się bez rozwiązania ale musimy przecież jakąś drogę znaleźć. Na razie zdecydowani jesteśmy utrzymać tygodnik "Lud" w obecnej formie, gdyż ta rozwiązuje przynajmniej częściowo problem znajomości dwóch języków: polskiego u starszych, portugalskiego — u młodszych.

Stanowisko tygodnika "Lud" jest bardzo trudne, ponieważ ma zadowolić, przynajmniej o ile to możliwe, i czytelników inteligentnych i ludzi prostych. I tych, którzy — choć nie są bynajmniej sympatykami komunizmu — uznają rząd Polski Ludowej, oraz tych, którzy stoją po stronie rządu polskiego na wygnaniu. Ankieta, przeprowadzona kiedyś przez ks. red. Wojciecha Sojkę, jakie oblicze powinien mieć "Lud", co najwięcej interesuje czytelników, nie przyniosła jasnej i decydowanej odpowiedzi. Odpowiedzi te były zbyt rozbieżne, by Redakcja mogła według nich się zorientować. Nie ulega jednak wątpliwości, że najwięcej czytana jest strona 2-ga i ostatnia. Listy do Redakcji, czy głosy Czytelników stanowią najwięcej interesujące szpalty naszego tygodnika.

Tu znów nasuwa się trudny problem: czytelnicy mają prawo wyrażać swój osobisty sąd czy przekonania

Zdjęcie powyższe przedstawia moment poświęcenia nowej maszyny przez J. Ekc. D. Manuel da Silveira D'Elboux, Arcybp. Kurytyby.

nieraz wprost sobie przeciwne. Redakcja zaś, idąc po linii demokratycznej i szanując głosy swych czytelników, prawie zawsze zamieszcza artykuły czy wypowiedzi na przeróżne tematy, choć nie zawsze poglądy Redakcji czy większości czytelników idą po tej samej linii. Tę bardzo delikatną i drażliwą kwestię wszyscy Szanowni Czytelnicy powinni zrozumieć i nie brać tego Redakcji za złe. Dla stałej orientacji naszej pamiętać należy, że artykuły na stronie 2-ej nie podpisane są zamieszczane na odpowiedzialność Redakcji. Tylko do tych artykułów nasi Czytelnicy mogą mieć do nase pretensje.

Końcowymi słowami naszymi niech będzie apel do Szan. Czytelników, by wiernie i sumiennie uiszczali swe prenumeraty, oraz by nabywali Kalendarz Ludu na rok 1967, który, corocznie wychodząc, stanowi zbiór najważniejszych wydarzeń, odkryć i zagadnień, jakie ludzkość naszych czasów przeżywa.

Ubiegły tydzień w polityce światowej

NAJWAŻNIEJSZYM WYDARZENIEM:

OBRANY NOWY PREZYDENT URUGWAJU

W atmosferze spokoju i porządku odbyły się w Urugwaju wybory do Kongresu oraz plebiscyt na temat systemu rządów. Przeważna większość wyborców opowiedziała się za systemem prezydencjalnym, odrzucając obecną formę rządu kolegialnego. Nowym prezydentem Urugwaju obrany został gen. Oscar Gestido, należący do opozycyjnej partii "Kolorowych". Również kandydat tejże partii — Jorge Pach Mareco został przewodniczącym Senatu i Izby Deputowanych. Oprócz zwycięstwa opozycji, poprawiła się sytuacja partii komunistycznej — Fidel — która osiągnęła 10% głosów, obierając jednego senatora na 31 członków Senatu oraz 5 krzeseł w Izbie Deputowanych, na 99 istniejących. W innych słowach, komuniści otrzymali 50% więcej głosów niż w wyborach z 1962 r. Nowy szef państwa, przemawiając do narodu, powiedział, że wszyscy obywatele kraju, chociaż innych przekonań politycznych, powinni współpracować z nowym rządem nad uzdrowieniem finansów i rozwojem ekonomicznym państwa.

***

Po raz 16 z rzędu na generalnej sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych odrzucono przyjęcia Chin komunistycznych na stałego członka tej organizacji. Głosowało przeciw Chinom 57 delegatów, 46 — za, a 17 reprezentantów powstrzymało się od dania głosu. Teza dopuszczenia Chin do ONZ była silnie popierana przez Rumunie, Albanię i 8 państw Azji i Afryki. Idea, by obie Chiny znalazły się w ONZ, odrzucona została przez Chiny komunistyczne i państwa socjalistyczne. Nie przeszedł również projekt Chile, by zebrać specjalną komisję międzynarodową, która w ciągu całego roku przestudiowałaby tę kwestię i przedstawiła ją na przyszłorocznej sesji ONZ. Projekt ten poparły państwa: Brazylia, Boliwia, Chile, Kolumbia, Ekwator, Gwatemala, Meksyk, Panama, Urugwaj, Wenezuela, Nikaragwa i Jamajka. Rozwiązanie tego problemu nastąpić może tylko na przyszły rok.

***

Zamach stanu zarejestrowany w republice afrykańskiej — Burundi. Młody monarcha Ntare V usunięty został z tronu przez premiera Michel Micombero, który proklamował republikę po 300 latach monarchii; rekrutujący się ze szczepu oltrzymów - wojowników Watusi Nicombero wykorzystał nieobecność 19-letniego króla, znajdującego się na uroczystościach gen. Mobutu w Kongu. Premier ten liczy 31 lat życia, jest kapitanem małej armii i pochodzi również ze szczepu Watusi. Nowourodzona republika w Burundi, posiadająca 2,3 miliona mieszkańców, przeżywała od 1962 r. tj. od swego uniezależnienia się od Wielkiej Brytanii, cały szereg zamachów. W ub. roku stary monarcha Mwambusa IV stał się ofiarą zamachu. Pomimo otrzymania 3 strzałów od zamachowców, utrzymał się przy życiu. Wkrótce później został on pozbawiony tronu przez własnego syna Ntare V, który z kolei stracił władzę przez zamach Micombero. Książę Bilhar, brat obecnego premiera został zamordowany. Ten sam los spotkał poprzedniego premiera.

***

Nowa wersja odnośnie walki o władzę w Chinach komunistycznych krąży obecnie w zagranicznych kołach politycznych. Mianowicie, że Mao Tse Tung jest swego rodzaju "manekinem" w rękach marsz. Lin Piao. Ten ostatni przewodzi grupie wyższych wojskowych uważających, że na starego lidera nadszedł już czas, by ustąpić. W tej walce o sukcesję — marsz. Piao posłużył się "Czerwoną Gwardią", nie chcąc narażać na szwank honoru armii chińskiej. Zresztą, o wiele skuteczniej i bez większych wstrząsów zrobiła to "Czerwona Gwardia", złożona z zapalnej i skłonnej do ekscesów młodzieży. Młodzież ta w swych pochodach, demonstracjach a nawet w wypadkach rękoczynu zohydza w opinii publicznej najwyższe osobistości partii, głosząc głośno, że broni doktryny Mao Tse Tunga, za którego plecami stoi "totumfacki" marszałek Piao. Dotąd nieznane jest stanowisko i pozycja premiera Chu En-Lai. W ostatnich kilku miesiącach mało się słyszało o nim w prasie chińskiej. Informacje niepotwierdzone z Chin sugerują, że i on znajduje się w niełasce.

WIADOMOŚCI Z BRAZYLII

★ **Żywność dla Brazylii.** — Ministerstwo Planowania doszło do wniosku, że brazylianie są niedożywieni. Doświadczenia dokonane w celu znalezienia danych do opracowania dziesięcioletniego planu mogą wykazać w cyfrach statystycznych, to się dotychczas tylko przypuszcza. Można się spodziewać, że plan dziesięcioletni przyniesie poprawę w zaopatrzeniu kraju w produkcję rolniczo-hodowlaną.

★ **W ciągu czterech lat** 714 klm nowej nawierzchni na ulicach Kurytyby. W ostatnich czterech latach departament drogowy miasta Kurytyby zdołał pokryć nową nawierzchnią 714 klm ulic miejskich.

★ **Ivo Arzua pozostaje prefektem Kurytyby.** — Były prefekt Kurytyby Ivo Pereira Arzua został ponownie mianowanym przez Gubernatora Paulo Pimentel prefektem stolicy Parany i zatwierdzony przez deputowanych — 82 głosami.

★ **Nowe prawo o ubezpieczeniu.** — Prezydent Castelo Branco podpisał nowe prawo o ubezpieczeniu, według którego nie można dokonać żadnej operacji bankowej z osobą prawną, która nie posiada pełnego ubezpieczenia.

★ **Parana otrzymała** w tym roku 1533 cudzoziemców. Od stycznia do listopada bieżącego roku przyjechało do Brazylii na stałe 1533 cudzoziemców. Wśród nich najwięcej Japończyków, — 397, potem Koreańczyków, 251, 199 Portugalczyków, 116 Polaków, 86 Włochów, 71 Niemców, 59 — bez narodowości i po jednym z innych narodowości.

★ **Szufłady na kości ludzkie.** — Prefekt miasta Campo Largo odnawiając cmentarz miejscowy zastosował nowy wynalazek na przechowanie kości ludzkich z grobów przekopywanych co pięć lat, umieszczając je w specjalnie zbudowanych szufladach.

★ **Lacerda niepewny.** — Jednym z najbardziej dyskutowanych tematów politycznych w ostatnim czasie było przymierze zawarte między byłym gubernatorem Guanabary Carlos Lacerda i byłym prezydentem Brazylii Juscelino Kubitschek na spotkaniu w Lisboa.

★ **Wysokie obcasy — zakazane.** — Nowe przepisy jazdy zawierają między innymi zakaz używania obuwia z wysokimi obcasami przez panie kierujące samochodami, oraz karę dla małżonków używających niewłaściwej pozycji przy kierowaniu samochodem.

Migawki ze Świata

● **Wojna w Wietnamie ustanie na pięć dni.** — Dziennikarz amerykański oznajmił w Sajgonie, że rząd Stanów Zjednoczonych przyjął zawieszenie broni na czas Bożego Narodzenia i Nowego Roku poddany przez Wietnam Północny, a rząd Południowego Wietnamu stwierdził że zawieszenie broni będzie trwało pięć dni.

● **Myśliwce izraelskie strąciły samoloty egipskie.** — Dwa myśliwskie samoloty egipskie próbowały zmusić cywilny samolot do lądowania, ale zostały zaatakowane przez dwa myśliwce izraelskie. Próbowały uciec lecz obydwa spadły na terenie egipskim. Myśliwce izraelskie wróciły do swej bazy. Hussein — król Jordanii oświadczył, że kraje Azji mniejszej znajdują się nad brzegiem groźnego konfliktu, bardziej niebezpiecznego dla pokoju światowego niż kryzys sueski.

● **Chiny komunistyczne nie mogą wejść do ONZ.** — Zgromadzenie ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych jeszcze raz odrzuciło 66 głosami przeciw 48 projekt przyjęcia Chin Komunistycznych do ONZ. Delegaci jeszcze raz stwierdzili, że wejście Chin Komunistycznych do ONZ jest poważnym problemem, bo potrzeba na to dwóch trzecich głosów.

● **W Niemczech odradza się antysemityzm.** — Pomnik wzniesiony przez Żydów na pamiątkę ofiar poległych w Dachau został w nowopomalowany siastyłami hitlerowskimi i znakami antysemickimi oraz anty-amerykańskimi. Policja wyznaczyła 250 dolarów nagrody dla tego, który by wskazał posziak profanatora.

● **Życzenia Ojca świętego na Boże Narodzenie.** — Dnia 22 grudnia o godz. 19 czasu Grenwich, Papież Paweł VI przemówi przez radio watykańskie i inne stacje radiowe do całego świata katolickiego przesyłając wszystkim wiernym życzenia z okazji Bożego Narodzenia.

● **Moskwa może zerwać zupełnie z Chinami.** — Rosja przygotowuje się do otwartej wojny z Chinami komunistycznymi. Zupełne zerwanie z Chinami może ożywić politykę zewnętrzną Rosji. Jeżeli rosjanie zdołają zwołać wszystkie kraje bloku komunistycznego na wspólną konferencję i potępić na niej obecną politykę Chin Komunistycznych staną się potęgą rządzącą w świecie komunistycznym.

Generał OSCAR GESTIDO nowy prezydent Urugwaju

● **W Italii nadal trwa klęska powodzi.** — Nowe ulewne deszcze powodują nowe wylewy rzek, niszcząc zasiewy. Wiele regionów w Alpach pozostaje odciętych od świata wskutek silnych opadów śnieżnych. Niektóre tereny jeszcze nie zdążyły wrócić do normalnego stanu po ostatnich wylewach z początkiem ubiegłego miesiąca.

● **W nowym roku — pierwszy lot człowieka na księżyc.** — Jeden ze specjalistów astronautyki amerykańskiej oświadczył na konferencji w Bostonie, że już jest w pogotowiu "Saturn 5" do pierwszego lotu próbnego, który ma zawieźć astronautów amerykańskich na księżyc.

KALENDARZ "LUDU" Na Rok 1967

Po wielu trudnościach, wyszedł nareszcie z druku jeszcze jeden Kalendarz "LUDU". Zawiera rozmaite artykuły, między innymi o faunie brazylijskiej, o ostatnich wynalazkach itd.

Cena Kalendarza zaledwie Cr$ 1.500.

Nabyć go można w Administracji "LUDU", albo u Szanownych Agentów "LUDU".